

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

III) Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 2.

ÅREN

1861—1865.

ÖSTERGÖTLANDS LÄN.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Någon förändring af länets *gränser* har under ifrågavarande period icke ägt rum.

Dess *areal*, om hvilken fullt tillförlitlig upplysning ännu saknas, anses utgöra mellan 90 à 100 kvadratmil.

Länet har 5 *städer*: Linköping, Norrköping, Söderköping, Skeninge och Wadstena, alla med egen jurisdiktion, samt 2:ne *köpingar*: Motala och Waldemarsvik.

I *judicielt* hänseende är länet indeladt i 8 domsagor, som innefatta 23 härader och tingslag.

I *administrativt* hänseende utgöres länet af 8 fögderier, omfattande 29 länsmansdistrikt, deraf ett, jemlikt Kongl. Brevet den 13 November 1863, som delat Ydre härads länsmansdistrikt i 2:ne, tillkommit under perioden.

Inom länet, som tillhör 2:dra *militärdistriktet*, äro förlagda hela 1:sta och största delen af 2:dra Lif-Grenadier-Regementena. För öfrigt är vid Borghamn inom Dalls härad stationerad första eller det s. k. disciplinkompaniet af Kronoarbetskorpserna.

Jemte Södermanlands, Calmar och Gotlands län bildar länet det 8:de *Bergmästaredistriktet*.

I *ecklesiastiskt* hänseende tillhör länet, med undantag af den till Strengnäs stift lydande Qvarsebo socken, Linköpings stift och är indeladt uti 15 prosterier, 108 pastorater och 155 kyrkosockenar.

Under perioden hafva inga andra *ändringar af oregelbundenheterna i den administrativa och kyrkliga indelningen* ägt rum, än att från Skällviks socken blifvit, efter vederbörligt tillstånd, till Börrums kapell-församling öfverflyttadt 1 mantal Häradsbråta eller Härsebråta; hvarjemte genom Kongl. Brevet den 9 Januari 1863 blifvit i nåder förordnad, att Ydre-delen eller den så kallade "Lägerbobygden" af den för öfrigt inom Norra Wedbo härad af Jönköpings län belägna Askeryds socken, innefattande 23½ mantal, skall från nämnde socken skiljas och förenas med Westra Ryds socken i Ydre härad af detta län. Denna föreskrift har dock ännu icke trädtt i verket; och förhåller det sig på samma sätt med den genom Kongl. Brevet den 31 Mars 1837 bestämda delning af Dagsbergs och Krokeks församlingars pastorat, hvarigenom, vid nu varande Pastors afgang, dessa båda socknar skola skiljas och bilda hvar sitt pastorat, i samman-

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetat och utgivet af Statistiska centralbyrån – Stockholm, 1863-1912.

Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kungl. Maj:ts befallninghavande i Stockholms stad och i rikets 24 län avger underdåniga femårsberättelser av statistiskt innehåll.

Berättelserna består av två avdelningar.

Första avdelning består av följande rubriker:

- 1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet**
- 2. Innevånare**
- 3. Näringar**
- 4. Kommunikationsanstalter och varubyten**
- 5. Kameralförhållanden**
- 6. Politi.**

Andra avdelning är en tabellbilaga.

Statistiska centralbyrån samlar in och utger ett sammandrag för hela riket av samtliga femårsberättelsernas huvudsakliga innehåll.

Föregångare:

Kongl. maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Uunderdånig berättelse	1-14.
1. Lånets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.....	1.
2. Innevånare.....	2.
3. Näringar.....	3.
Tab. Litt. A. Medelpriser å spanmål.....	4.
4. Kommunikations-anstalter och varubyten.....	7.
Tab. Litt. B. Uppgift å bränneriernas antal och tillverkningsbelopp får åren 1861-1865.....	7.
Tab. Litt. C. Brånvinsfårsljnings-afgifter.....	8.
5. Kameralförhållanden.....	10.
6. Politi.....	10.
Tab. Litt. D. Östergötlands med Wadstena lårns Brandstodsbolags ansvarighetssumma af uttaxerade ersåttningar.....	13.
 Tabellbilagor	 15-29.
Tab. N:o 1. Folkmångd.....	15.
Tab. N:o 2. Jordbruk [inga tabelluppgifter finns].....	16.
Tab. N:o 3. Boskapsskåtsel [inga tabelluppgifter finns].....	16.
Tab. N:o 4. Skogshushållning.....	16.
Tab. N:o 5. Dådade rofdjur.....	17.
Tab. N:o 6. Af rofdjur dådade husdjur.....	17.
Tab. N:o 7 a. Grufvor, bruk, fabriker och manufaktur-inråttningar åår 1865.....	18.
Tab. N:o 7 b. Handtverkerier åår 1865.....	20.
Tab. N:o 8. Allmåna vågar, gånstgifverier och skjutsning.....	21.
Tab. N:o 9 a. Sjöfart åår 1865.....	21.
Tab. N:o 9 b. Handel åår 1865.....	22.
Tab. N:o 10 a. Hemman och jordlågenheter m. m. åår landsbygden åår 1865.....	22.
Tab. N:o 10 b. Jordområde och egendomar i ståderna.....	23.
Tab. N:o 11. Laga skiften.....	23.
Tab. N:o 12. Krono-uppbården.....	24.
Tab. N:o 13. Sparbanker.....	28.
Tab. N:o 14. Fattigvården.....	29.

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

III) Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 2.

ÅREN

1861—1865.

ÖSTERGÖTLANDS LÄN.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Någon förändring af länets *gränser* har under ifrågavarande period icke ägt rum.

Dess *areal*, om hvilken fullt tillförlitlig upplysning ännu saknas, anses utgöra mellan 90 à 100 kvadratmil.

Länet har 5 *städer*: Linköping, Norrköping, Söderköping, Skeninge och Wadstena, alla med egen jurisdiktion, samt 2:ne *köpingar*: Motala och Waldemarsvik.

I *judicielt* hänseende är länet indeladt i 8 domsagor, som innefatta 23 härader och tingslag.

I *administrativt* hänseende utgöres länet af 8 fögderier, omfattande 29 länsmansdistrikt, deraf ett, jemlikt Kongl. Brevet den 13 November 1863, som delat Ydre härads länsmansdistrikt i 2:ne, tillkommit under perioden.

Inom länet, som tillhör 2:dra *militärdistriktet*, äro förlagda hela 1:sta och största delen af 2:dra Lif-Grenadier-Regementena. För öfrigt är vid Borghamn inom Dalls härad stationerad första eller det s. k. disciplinkompaniet af Kronoarbetskorpser.

Jemte Södermanlands, Calmar och Gotlands län bildar länet det 8:de *Bergmästaredistriktet*.

I *ecklesiastiskt* hänseende tillhör länet, med undantag af den till Strengnäs stift lydande Qvarsebo socken, Linköpings stift och är indeladt uti 15 prosterier, 108 pastorater och 155 kyrkosockenar.

Under perioden hafva inga andra *ändringar af oregelbundenheterna i den administrativa och kyrkliga indelningen* ägt rum, än att från Skällviks socken blifvit, efter vederbörligt tillstånd, till Börrums kapell-församling öfverflyttadt 1 mantal Häradsbråta eller Härsebråta; hvarjemte genom Kongl. Brevet den 9 Januari 1863 blifvit i nåder förordnad, att Ydre-delen eller den så kallade "Lägerbobygden" af den för öfrigt inom Norra Wedbo härad af Jönköpings län belägna Askeryds socken, innefattande 23½ mantal, skall från nämnde socken skiljas och förenas med Westra Ryds socken i Ydre härad af detta län. Denna föreskrift har dock ännu icke trädt i verket; och förhåller det sig på samma sätt med den genom Kongl. Brevet den 31 Mars 1837 bestämda delning af Dagsbergs och Krokeks församlingars pastorat, hvarigenom, vid nu varande Pastors afgang, dessa båda socknar skola skiljas och bilda hvar sitt pastorat, i samman-

hang hvarmed till Krokek skall förläggas de norr om Bråviken liggande mindre delar af de annars söder om densamma belägna Konungsunds och Östra Stenby socknar.

För öfrigt kvarstå de uti senaste femårsberättelsen omförmälda oregelbundenheter i den administrativa indelningen, med afseende hvarå dock torde få anmärkas, att Högby socken, som der af misstag uppgifvits tillhöra två härader, hel och hällen ligger inom Göstrings härad.

Beträffande öfriga förhållanden i fråga om både länets indelning och dess naturliga beskaffenhet, återopas innehållet af äldre berättelser; och hafva, så vidt Konungens Befallningshafvande äger sig bekant, några andra *beskrifningar eller kartor* öfver länet icke blifvit under perioden tillgängliga, än dels de "Samlingar och anteckningar till en beskrifning öfver Ydre härad i Östergötland", som Kammarjunkaren Leonard F. Råäf utgifvit, och hvilka samlingar, hvaraf 4 delar utkommit, äro af högsta värde för en fullständig kännedom om denna del af länet, dels en karta med beskrifning öfver Konungsunds socken i Björkekindes härad af J. G. Klein, dels slutligen en värderik historisk-statistisk beskrifning öfver Norrköpings stad af F. Hertzman.

2. Innevånare.

Tab. N:o 1. *Befolkningen*, som vid 1860 års slut enligt mantalslängderna utgjorde 237,788 personer, har jemlikt bifogade tabell N:o 1 under perioden ökats till 251,492 personer, enligt de vid 1865 års slut upprättade mantalsförteckningar. Orsaken till denna tillväxt, som ej i någon anmärkningsvärd mån kan anses härflyta af inflyttningar, torde hufvudsakligen böra tillskrifvas frånvaron af egentliga farsoter och de lägre samhällsklassernas i allmänhet förbättrade ställning. Den omständigheten att utvandringarna till Amerika i allmänhet aftagit, torde, då sådana utflyttningar från detta län just aldrig ägt rum i någon större skala, icke kunna anses hafva synnerligen inverkat på ifrågavarande förhållande.

Sådana *utvandringar* hafva, efter hvad anmaldt blifvit, egentligen ägt rum från blott ett fögderi, Göstrings och Wifolka häraders, hvarifrån ungefär 50 personer under hvardera af åren 1864 och 1865 skola till Norra Amerika utflyttat, dertill hufvudsakligen förmådde af de lockande beskrifningar, derstädes förut sig uppehållande släktingar och vänner hemsändt öfver der rådande förhållanden.

Med afseende å *folkmängden* må för öfrigt anmärkas, att den i Wadstena stad under senare åren inträffade minskning af det för 1861 uppgifna antal härleder sig deraf, att till och med sistnämnde år i mantalslängderna upptogos de i dervarande hospital intagna hjon, hvilket förfaringssätt efter 1861 upphört.

Den i Skeninge under sista året inträffade minskning i befolkningens antal lär uppkommit genom utflyttning, enär under samma år de föddas antal derstädes uppgifvits hafva med 15 öfverstigit de dödas.

Att Norrköpings befolkning, som hufvudsakligen genom inflyttning tillväxt, ej ökats mera än som skett, uppgifves härleda sig af den genom bomullsbristen och den under senare åren tryckta penningeställningen i någon mån minskade industriela verksamheten derstädes.

Länets slättbyggd är i allmänhet tätt *bebyggd*, ehuru väl för närvarande finnas blott högst få sammanbyggda byar, hvilka nästan öfver allt efter förrättade laga skiften nu mera blifvit utflyttade.

Några *särskilda förfoganden med afseende å personer, som tala främmande språk*, hafva icke varit af nöden.

Uti norra och vestra delarna af länet hafva visserligen *schismatiska rörelser* försports, dock utan att gifva anledning till bildandet af särskilda församlingar, utom i Bergslags fögderi, der ungefärligen 100 personer från olika trakter af länets norra del uppgifvits hafva bildat en baptistisk församling. För öfrigt har denna sekt hufvudsakligen i trakten af Motala vunnit anhängare. Mormoner hafva förekommit endast i städerna Norrköping och Linköping.

I afseende å *byggnadssättet* hafva några egentliga förändringar icke visat sig. Dock har vid uppförandet af såväl bonings- som ladugårdshus i allmänhet utvecklats allt större omsorg för vinnande af prydlighet, bekvämlighet och renlighet. Jemväl inom städerna hafva nya prydligare hus blifvit uppförda, och större omsorg med afseende å gators och allmänna platsers underhållande blifvit använd, och hvad särskildt Linköping angår, har ordnandet af en del nya gator enligt den för staden fastställda plan, anläggande af åtskilliga nya salutorg och verkställda planteringar icke obetydligt bidragit till stadens förskönande.

Någon egentlig förändring i *klädedrägt* är icke att anmärka; likväl synes den förr anmärkta lyxen deruti och fallenheten att begagna dyrbarare och utländska tyger hafva under senare åren hos allmogen och tjenstehjonsklassen något aftagit.

Med afseende å vissa *födoömnens* och *dryckers allmännare begagnande* har ingen annan förändring ägt rum, än att bruket och synnerligen missbruket af spirituösa drycker alltmera minskats, så att det nu mera på landet är högst sällsynt att se någon öfverlastad person. Uti en mängd bland allmogens hushåll förekommer nu mera bränvin icke till dagligt bruk, och vanan att tilldela arbetarne en å två supar om dagen är på de flesta ställen bortlagd. Orsaken till detta lyckliga förhållande är att söka icke allenast uti den alltmera stigande upplysningen hos allmogen, utan ock uti den nya bränvinslagstiftningen, som dels genom husbehofsbränningens borttagande upphäft de under bränningstiden nära nog vid hvarje bränneri förut befintliga krogar, dels ock belagt lönnkrögeriet med så skärpta straffbestämmelser, att åtal för denna förseelse nu mera sällan förekommer. Såsom surrogat för bränvinet har förbrukningen af *kaffe* och *maltdrycker*, hvaribland *Bäjerskt öl* alltmera blifvit användt, betydligt tilltagit.

En följd af bränvinssupandets aftagande har äfven varit befolkningens stigande sedlighet och laglydnad, såsom bevis hvarå här må anföras, att t. ex. uti ett af länets sydliga härad under tvänne års tid af denna period ingen enda fånge varit uti häradets häkte intagen.

Antalet af *socknebibliothek* har under perioden något ökats; dock uppgifves, att desamma icke så mycket nu mera anlitas, hvaremot tidningsläsandet bland allmogen visat sig vara i tilltagande.

Frivilliga skarpskytteföreningar hafva bildats icke allenast inom samtliga länets städer utan ock i de flesta häraderna på landet. Då närmare redogörelse för desammas antal och verksamhet årligen från de af Eders Kongl. Maj:ts utsedda öfverbefälhafvare ingår till Kongl. Landtförsvars-Departementet, torde om dem icke här behöfva anmärkas mera, än att, efter hvad från flera trakter af länet uppgifvits, de bidragit att höja andan hos den yngre manliga befolkningen.

3. Näringar.

A) och B) *Jordbruk* och *Boskapsskötsel*. Då genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga föreskrift för länens Hushållnings-sällskap att, hvart inom sitt område, insamla de för en jordbruksstatistik nödiga primär-uppgifter samt desamma granska och sammandraga, tillförlitligare och på sakkännedom mera grundade upplysningar torde uti ifrågavarande hänseende vinnas, än som genom kronobetjeningens försorg hittills kunnat åstadkommas, så och ehuru, i enlighet med de till ledning för upplysningars vinnande i detta hänseende uppgjorda tabellformulären N:ris 2 och 3, från länets flesta delar inkommit uppgifter, hvilka likväl icke syntes Konungens Befallningshafvande vara af beskaffenhet att något fullständigt och tillförlitligt sammandrag deraf kunnat upprättas, torde Konungens Befallningshafvande kunna inskränka berättelsen i denna del hufvudsakligen till att åberopa hvad de från länets Hushållnings-sällskap inkomna och vid det redan offentliggjorda "Bidrag till Sveriges officiella statistik N) Jordbruk och Boskapsskötsel, 1865, Östergötlands län" fogade tabeller uti ifrågavarande afseende derom innehålla; endast med tillägg deraf:

att *jordbruket*, som äfven uti länets norra och sydliga mera skogbeväxta trakter utgör en hufvudnäring, under perioden alltjemt utvecklat sig, icke allenast genom vattenaftappningar och odlingar, utan

ock genom ett allmännare bruk af förbättrad redskap och användandet af artificiela gödningsämnen, der ej ladugårdarnes storlek kunnat bereda tillräckligt ämne för den odlade jordens behöriga underhåll genom vanlig gödning;

att *ladugårdsskötseln* vunnit ökad betydelse genom den lättade afsättningen af ladugårdsprodukter, icke allenast hvad de egentliga mejerialstren angår, utan ock till följd af den export af slagtkreatur, som under de sista åren ägt rum;

att *produktionen af såväl spanmål som hö och ladugårdsprodukter* icke allenast för länets behof varit fullt tillräcklig, utan äfven lemnat icke obetydligt öfverskott för försäljning, dels till spanmålshandlande i städerna Norrköping, Linköping och Wadstena, dels ock till, efter hvad det uppgifves, ett Engelskt bolag, som för större spanmålsuppköp inrättat stora magasiner med tillhörande torkrior vid Mems, Norsholms och Bergs kanalstationer samt i närheten af Wadstena hamn;

att *odling af nya sädeslag och rotfrukter* icke förekommit, men att man hufvudsakligen i följd af en starkare efterfrågan på hafre för export på England alltmera upphört med odlandet af s. k. blandsäd, eller blandadt korn och hafre, och i stället sått endast hafre;

att något *understöd i följd af missväxt* eller å växande grödor inträffad skada icke blifvit begärtd eller varit af nöden;

att *trädgårdsskötseln och fruktodlingen* inom länet väl ännu i allmänhet befinna sig på en låg ståndpunkt, men att hågen därför dock mer och mer synes tilltaga, hvartill medverkat, dels åtskilliga egendomsägares åtgärd att utdela mindre premier till sina underhafvande för uppdragandet af blommor och fruktträd, dels ock den inom länet bildade trädgårdsförening, som högst betydligt utvecklat sin verksamhet, i hvilket afseende torde förtjena antecknas, att föreningen till hufvudsakligaste delen under perioden anlagt och ordnat en större särdeles pryddlig trädgård vid Linköping, för en kostnad af omkring 30,000 R:dr, dertill länets Hushållnings-sällskap bidragit med 6,500 R:dr;

att *biodlingen*, om man undantager några få trakter inom länet, der ändamålsenligare kupor under perioden anskaffats och en bättre skötsel hufvudsakligen med ledning af de råd, som meddelats af en utaf Hushållnings-sällskapet bekostad särskild undervisare i ämnet, införts, dock under senare åren i allmänhet aftagit, hvartill de kalla och långa vårarna utgjort en icke oväsentlig anledning; samt

att på flera egendomar inom länet blifvit inrättade ändamålsenliga *mejerier*, äfvensom, förmedelst anslag från Hushållnings-sällskapet af 1,200 R:dr till hvardera, å mindre gårdar bildats trenne dylika, med skyldighet icke allenast att tillgodogöra sig mjölkafkastningen från egna ladugårdar, utan äfven från kringliggande, allmogen tillhörande, hemman uppköpa och vid mejeriet förarbeta den mjölk, som från nämnde ställen kan vara att tillgå.

Tab. Litt. A. För handelspriserna å de vanligaste sädeslagen redogöres i tab. Litt. A.

Under perioden har ett enskildt bolag bildats, som för omkring 15,000 R:dr från England uppköpt och inom länet uppställt ett Stambolländeri af korthornsdjur, och å lägenheten Djurön vid Bråviken är,

Tab. Litt. A.

Medelpriser å spanmål.

	Hvete.	Råg.	Korn.	Blandsäd.	Hafre.	Ärter.
År 1861..... för tunna. R:dr R:mt	22	14	14	8	8	15
» 1862..... » » » »	26	19	15	7½	8	20
» 1863..... » » » »	22	15	12	6	6½	15½
» 1864..... » » » »	16	12	10	6	6	13½
» 1865..... » » » »	14	10	9	5	5	12

enligt Kongl. Brevet den 15 Mars 1771, inrättadt ett Holländeri af den större Holländska racen, derifrån årligen utlottas tvänne skattekalvar bland Wikbolands fögderis jordbrukare, som få desamma lösa mot en afgift af 4 R:dr 50 öre R:mt stycket.

Några smittosamma sjukdomar bland kreaturen hafva under perioden icke förekommit; endast hos hästar spridda fall af rots, som dock icke erhållit någon utbredning.

De i föregående berättelse omförmälda större *sänkningsföretag* i afseende dels å vattendraget, bestående af sjöarne Stora och Lilla Rengen, Jernlunden, Åsunden, Emmern, Striern och Nimmern inom Kinda och Hanekinds härad, dels ock å vattendraget inom Tjellmo socken hafva under perioden blifvit fullbordade. Dessa företag hafva kraft betydliga uppföringar. Hvad angår det förstnämnda, som stått i förening med anläggande af en båtled emellan sjöarna, den s. k. Kinda båtled, hafva visserligen delägarne dertill erhållit lånebidrag af det allmänna på goda betalningsvilkor till belopp af 390,000 R:dr; men då företaget i sin helhet kostat 525,000 R:dr och då denna kostnad skolat fördelas till återbetalning på 804 tunnland engradig jord, dertill hela den areal af omkring 5,000 tunnland, som af denna sjösjänkning varit beroende, slutligen reducerats, inses lätteligen, att frukterna af detta företag först komma att i framtiden skördas, och i större mån ej förr än den nu under arbete varande, med frikostigt statsbidrag understödda, Kinda kanal, en fortsättning af Kinda båtled, hunnit fullbordas, och en oafbruten vattenled emellan Göta kanal och grannskapet af Wimmerby kommit till stånd. Det senare af ofvannämnda företag, dertill statslån erhållits till belopp af 100,000 R:dr, har kostat omkring 200,000 R:dr. Den areal, som derigenom förbättrats, uppgår likaledes till omkring 5,000 tunnland, hvilka dock, vid bestämmande af grunden för fördelningen af kostnaderna, beräknats till endast 831 tunnland engradig jord.

Genom de af Hushållnings-sällskapet och dess gillen föranstaltade årliga *landtbruksmöten*, dervid täflingsplöjning ägt rum och premier för utställda kreatur och produkter blifvit utdelade, har intresset för ifrågavarande ämnen uti icke ringa mån blifvit väckt och underhållet, äfven hos de mindre jordbrukarne.

För *stängsel och hägnad* användas fortfarande de gamla skogsförödande gärdesgårdarna; och förspörjes på flera ställen inom länet klagan öfver den nya stängselförordningen såsom för de mindre jordbrukarne mera betungande.

Tillgång på dugliga arbetare har under perioden icke saknats; men såväl dagsverkspriserna, som tjenstehjonslönerna hafva fortfarande hållit sig höga. Antagligen i följd deraf har en återgång till det äldre s. k. jordtorpare-systemet alltmere ägt rum synnerligen i skogsbygden, der detta sätt för erhållande af arbetskrafter till jordbruket är nära nog allmänt antaget. Äfven på slättbygden har användandet af s. k. stat-torpare i icke ringa mån aftagit och tjenarne i stället blifvit tagne uti husbondens eget bröd.

Dagsverkspriserna, dyrare i närheten af städerna och på slätten, hafva vexlat under sommartiden mellan 75 öre å 1 R:dr 37 öre för man och 50 å 75 öre för qvinna, samt under vintern mellan 60 å 75 öre för man och 25 å 33 öre för qvinna.

C) *Skogshushållning* och D) *Rofdjurs utödande*. Med afseende å de *allmänna skogarna* åberopas Tab. N:o 4. hufvudsakligen bifogade tabell N:o 4, tillika med hvad derom finnes anfördt uti förra femårsberättelsen. Vid *kronoparkerna* har dock bevakarnes antal under perioden blifvit nedsatt från 6 till 5.

Utom de allmänna skogarna finnas till Finspong, Adelsnäs och Ljung med flera bland de större egendomarna inom länet ganska betydliga skogar, om hvilka dock närmare uppgifter saknas. Vid åtskilliga bland dem äro likväl skogarna indelade till traktuggning och tillses, på grund af enskildt träffade öfverenskommelser, ej sällan af någon Öfverjägare inom länet.

Uti den vid Höje öfverjägareboställe å Ombergs kronopark inrättade *skogsskola* hafva under perioden 50 frilärningar åtnjutit undervisning och blifvit från skolan vederbörligen utexaminerade.

Några större *skogseldar* hafva icke under perioden inträffat, men deremot under åren 1862, 1863 och 1864, synnerligen under vintern mellan förstnämnda två år, genom svåra stormar, en ovanlig stor mängd *vindfälld skog* erhållits, så att på kronoparker och häradsallmänningar, ehuru skogsafverkningen för dessa år varit ganska stor, sådan nästan icke ägt rum å ståndskog.

Försäljningsvärdet å skogseffekter har under hela perioden varit jemförelsevis lågt, och antagligen i följd deraf har utförseln af skog från länet ej i anmärkningsvärd grad tilltagit.

Utom till byggnadsvirke, samt plank och bräder, har man i åtskilliga delar af länet tillgodogjort sig skogarnes produkter genom *tjårubräddning* och *kolning*, det sistnämnda synnerligen i länets nordligare del, der flera jernverk äro belägna, och i närheten af Åtvidaberg och Boxholms bruk.

Svedjande har nästan helt och hållet upphört.

De uti tabellen antecknade *planteringar* afse förut skoglösa arealer, nemligen å det inom Ombergs kronopark belägna, till densamma nu mera inköpta, hemmanet Stocklycke, och å en förr blott till bete begagnad mark å Bobergs härads södra allmanning. Hyggen å kronoparker och allmänningar, som under perioden blifvit sådda och planterade, utgöra deremot 9,665 kvadratref.

Tabb. N:ris 5 o. 6. Angående *dödade rofdjur* och *af rofdjur dödade husdjur* lemna tabellerna N:ris 5 och 6 de upplysningar, som kunnat erhållas.

Skallgångar hafva icke under perioden förekommit, utan hafva åtgärderna för rofdjurs utödande inskränkt sig till utdelandet af skottpenningar, som, efter hvad tabellen N:o 5 gifver vid handen, synnerligen under år 1865 uppgått till icke obetydligt belopp.

Bestämmelserna uti den nya jagtstadgan erkännas allmänt hafva icke obetydligt bidragit till *jagstens* förbättrande och villebrådets ökande.

Fisket idkas hufvudsakligen i skärgården samt är endast der och i sjöarne Glan, Roxen, Boren och Wettern samt Motala ström af någon betydenhet. För träffande af öfverenskommelser angående fiskets fredande under lektiden och öfriga åtgärder till fiskets befrämjande, med afseende å så väl redskapens beskaffenhet, som sättet för detsammas bedrivande, hafva sammanträden med delägarne i nämnda insjöars fiskevatten af Konungens Befallningshafvande blifvit hållna, och efter Fiskeri-intendentens hörande bestämmelser i ämnet sedermera af Konungens Befallningshafvande meddelade.

Tabb. N:ris 7 o. 9. *Bergs- och brukshandtering, fabriker, manufaktur, handverk och handel.* Ehuru *bruksrörelsen* i allmänhet haft icke obetydlig känning af de sista årens tryckta penningställning, hafva dock icke allenast samtliga inom länet befintliga dylika inrättningar under perioden varit i gång, utan ock åtskilliga bland dem, såsom Finspongs styckebruk, Gusums messingsbruk, Boxholms och Borkhults jernbruk, äfvensom Kolmårdens marmorbruk, icke obetydligt utvidgat sin rörelse genom anskaffandet af förbättrade machinerier och användandet af bättre metoder för brukshandteringen.

De ännu under arbete varande äldre *jerngrufvor* uppgifvas fortfarande hafva lemnat god afkastning, äfvensom Åtvidabergs koppargrufvor, hvaremot Fångö eller de s. k. Waldemarsviks koppargrufvor först under sista året skola hafva lemnat någon behållning.

Då från Kongl. Kommerce-Kollegium närmare upplysningar om *fabriker, manufaktur, handel och handverk* till Eders Kongl. Maj:t ingå, vill Konungens Befallningshafvande, med afseende härå, nu, med hänvisning i öfrigt till bifogade tabeller N:ris 7 a, 7 b och 9 b, endast anmärka:

att den i Linköping varande tobaksfabrik, den enda af någon betydenhet i nämnda stad, från den ringa början, hvarur den för något mera än 20 år tillbaka utgick, nu mera utvidgat sig så, att tillverkningsvärdet för sista året uppgått till 164,000 R:dr R:mt;

att i Norrköping, länets förnämsta fabriksstad, industrien under den tid denna berättelse omfattar varit hämmad dels genom den stockning i rörelsen, som af den tryckta penningställningen uppkommit,

dels genom den brist på råämne för bomullstillverkningen, som af Amerikanska kriget förorsakats. *Klädesfabrikernas* antal har under perioden nedgått från 105 med 3,210 arbetare och ett tillverkningsvärde af 9,108,600 Riksdaler 95 öre till 61 med 3,013 arbetare och ett tillverkningsvärde af 7,833,596 Riksdaler 77 öre, hvilken förminskning i antal fabriker, ehuru äfven tillverkningsvärdet icke obetydligt sjunkit, dock till en del torde härflutit deraf, att större bolag bildats och i sig upptagit förut varande enskilda fabrikanter.

Bomullsspinnerierna, som 1861 voro 3 med 863 arbetare och en tillverkning till värde af 3,108,128 Riksdaler 46 öre, hade 1865 blott 130 arbetare och ett tillverkningsvärde af 1,699,094 Riksdaler 60 öre.

Vid 4 *bomullsväfverier* med 491 arbetare tillverkades 1861 varor för 1,767,930 Riksdaler och år 1862 för 1,905,051 Riksdaler 60 öre, men år 1864 nedgick tillverkningen till 231,380 Riksdaler 37 öre; år 1865, ehuru ett väfveri då blifvit nedlagdt, steg dock tillverkningen till 1,172,447 Riksdaler 40 öre och användes då 654 arbetare.

En i Skeninge varande vagnfabrik har år 1864 upphört.

Några andra särskilda *bildningsanstalter för fabriks- och handverksarbetare* än som uti senaste berättelsen finnas omförmälda äro icke inom länet inrättade.

Oaktadt de missgynnande konjunkturerna har någon förändring af *fabriks- och handverksarbetarnes sedliga och ekonomiska ställning* icke inträffat, och i Norrköping har den der stiftade arbetareföreningen i flera afseenden visat ett ganska välgörande inflytande.

Med afseende å idkandet af *binärningar* återopas hvad i den senaste femårsberättelsen blifvit anfördt; dock uppgifves spetsknypplingen i Wadstena alltmera vara i aftagande.

Med afseende å *bränvinstillverkningen* återopas nedanstående tabell Litt. B.

Tab. Litt. B.

Gärdfarihandeln, som ansetts menligt inverka på allmogens och synnerligen tjenstehjonsklassens ekonomiska förhållanden, har betydligt förminskats i följd af senaste lagstadganden om utvidgad handelsfrihet.

Marknaderna inom länet hafva blifvit förminskade och inskränka sig nu till en, högst två om året i hvarje stad. Deremot hafva s. k. kreatursmöten blifvit inrättade, på det sätt, att ett sådant äger rum hvarje helgfri Onsdag i någon af länets städer. Derjemte äro för den närmaste omgifningen *torgdagar* ordnade icke allenast i städerna, utan ock å åtskilliga platser på landsbygden såsom Kisa, Mjölby, Boxholm, Tjellmo m. fl.

Antalet af *bränvinsutskänkningsställen* är ytterligare minskadt. I några bland länets städer ut- Tab. Litt. C. öfvas denna rörelse genom bolag, och på landet endast å gästgifyvaregårdarna, bland hvilka flera afsagt sig rättigheten, så att t. ex. uti 5 af länets 8 fögderier sådan rörelse idkas blott på 10 ställen.

4. Kommunikations-anstalter och varubyten.

Under perioden har den inom länet belägna del af *jernvägen* emellan Norrköping och Cathrineholm varit under arbete, utan att den likväl blifvit för trafiken öppnad förr än förlidet år, hvadan densamma

Tab. Litt. B. Uppgift å bränneriernas antal och tillverkningsbelopp för åren 1861—1865.

	Brännerier.	
	Antal.	Tillverkningsbelopp i kannor.
År 1861	93	1,837,708,5
» 1862	89	2,136,672
» 1863	97	2,368,659
» 1864	83	1,970,172,5
» 1865	92	2,529,421

ännu icke kunnat utöfva något inflytande på de förhållanden, för hvilka Konungens Befallningshafvande har att nu redogöra.

Tab. N:o 8. För längden af de vid 1865 års slut befintliga *lands-, härads- och socknevägar* redogör tabellen N:o 8. Dessa vägar befinna sig i allmänhet uti ett godt skick, hvartill bidrager, att grusningen deraf nu mera nästan allmänt företages om våren under källossningen, eller ock om hösten. Tjenligt fyllningsämne saknas dock på flera ställen, synnerligen i grannskapet af de mest befarna vägarna. En och annan väglottsägare har under perioden börjat att dertill använda sönderslagen sten, men den minskade årliga underhållskostnad å vägen, som deraf visat sig uppkomma, inses dock icke allmänt, och de vägunderhållsskyldige, ehuru i allmänhet mycket villiga att fullgöra de föreskrifter, som för vägarnas förbättrande meddelas, rygga dock tillbaka för den stora kostnad, som den s. k. macadamiseringen till en början medför.

Under perioden hafva följande *större vägförbättringsarbeten* blifvit, dels fulländade, dels hufvudsakligen utförda:

a) fullständig macadamisering å omkring 10,000 fot af stora landsvägen närmast Linköpings stad, hvilket arbete bekostats af staden och angränsande härad;

b) omläggning af allmänna landsvägen emellan Ramsmåla och Stutstorps gästgifvaregårdar i Ydre härad, genom hvilket arbete, hvartill erhållits ett statsanslag af 24,000 Riksdaler, omkring 3 mil landsväg blifvit befriad från mycket svåra backar;

c) borttagande af för allmänna rörelsen särdeles hinderliga backar på allmänna landsvägen emellan Husbyfjöl och Tjellmo gästgifvaregårdar, hvilket arbete blifvit understödt med anslag af statsmedel till belopp af 12,650 Riksdaler;

d) omläggning, till undvikande af ytterst svåra backar, af landsvägen emellan Kisa och Ärtedflods gästgifvaregårdar i Kinda och Ydre härader, till hvilken vägförbättring staten lemnat anslag af 20,780 Riksdaler;

e) en sockneväg emellan Kisa och Hofby lastageplats vid sjön Åsunden, som blifvit dels nyanlagd och dels till undvikande af backar omlagd för en uppgifven kostnad af 7,030 Riksdaler, deraf anslag af allmänna medel erhållits till belopp af 6,000 Riksdaler och kommunerna tillsläppt återstoden;

f) en ny ganska dyrbar väg emellan socknevägen från Östra Ryds socken i Skärkinds härad till Borkhults bruk, bekostad nästan helt och hållet af innehafvaren utaf nämnda bruk.

Vägpenningar utgå icke någorstädes inom länet.

Inom länet finnas 3 *färjor*, som mot färjepeningars erläggande besörja öfverfarten, nemligen:

vid Ulfvesund af Åsunden, hvarest en ny färja under perioden af häradet bekostats för 530 Riksdaler; vid Stegeborg samt vid den s. k. Färjestaden uti Qvarsebo socken.

Tab. Litt. C.

Bränvinsförsäljnings-afgifter.

	Debiterade.			Fördelade till						
	I städerna.		Summa.	Afkortning och anordning.	Städerna.		Socknarna.	Hushållnings- Sällskapet.	Landstinget.	Summa.
	R:dr	R:mt.			R:dr	R:mt.				
År 1861.....	76,225,73	13,018,70	89,244,43	169,70	60,858,41	10,401,37	17,814,95	—	89,244,43	
» 1862.....	78,792,58	18,332,33	97,124,91	1,473,59	62,907,98	13,613,08	19,130,26	—	97,124,91	
» 1863.....	85,817,86	20,169,68	105,987,54	1,437,32	60,309,89	12,646,48	20,910,04	10,683,81	105,987,54	
» 1864.....	81,643,27	14,617,35	96,260,62	187,81	48,887,94	8,755,75	19,214,56	19,214,56	96,260,62	
» 1865.....	87,489,44	12,792,93	100,282,37	199,76	52,388,64	7,660,93	20,016,52	20,016,52	100,282,37	
Summa	409,968,88	78,930,99	488,899,87	3,468,18	255,352,86	53,077,81	87,066,33	49,914,89	488,899,87	

Antalet *grindar* har i följd af Kongl. Kungörelsen den 11 Oktober 1864 betydligt förminskats; och äro grindarna öfver de större landsvägarna till stor del borttagna. Vid pågående vägsyner fullföljes med allvar bemödandet att få bort alla grindar, som icke ingått i gällande hägnadsdelning, eller af annan anledning anses vara oundgängligen nödvändiga för inägors fredande.

Af tabellen N:o 8 b) inhemtas antalet inom länet befintliga *gästgifverier* och de derifrån årligen utgångna *skjutshästar*, hvilkas antal icke obetydligt för hvarje år förminskats, hvartill anledning är att finna uti de färdigblifna jernbanorna och inrättande af post-diligenser, samt den förhöjda skjutslegan, till följd hvaraf egna hästar mera allmänt än förr vid resor begagnas. Endast en gästgifvaregård, nemligen Askeby, har under perioden blifvit indragen. Inga nya gästgifverier hafva derunder blifvit inrättade, endast ett skjutsställe vid Labbenäs för befordrande af resande, som med ångbåt å Kinda båtled dit anlända.

Den uti senaste femårsberättelsen omförmälda *diligensfart* emellan Norrköping och Wadstena öfver Linköping har, sedan bolaget för densammas bedrivande 1862 blifvit upplöst, upphört; men i någon mån ersatts af de emellan Norrköping och Skeninge, samt vidare söder ut från Linköping hvarje dag afgående postdiligenser; hvarjemte enskild person i Linköping upptagit diligensfarten emellan nämnde stad och Norrköping.

På de ställen inom länet, der de ordinarie posterna nu mera fortskaffas af skjutsentreprenörer, hafva åtskilliga posthemman blifvit från *postskjutsen* befriade och i stället fått åtaga sig de onera, från hvilka de såsom posthemman eljest vore befriade.

Kronobrefbärningen, som dock nu mera sällan begagnas, annat än för kyrkoposterna, är på de flesta ställen ordnad i enlighet med föreskrifterna i Kongl. Cirkuläret den 30 November 1849. På åtskilliga ställen erhålla de brefbärande hemmanen en viss afgift för besväret och på andra äro de, såsom ersättning derför, befriade från deltagande i kronoskjuts eller från utgifvande af skjutsbidrag.

Varuforsling kan ej anses i någon väsentlig mån utgöra någon näringsgren för allmogen inom länet, och i de trakter, der densamma förekommer, består den hufvudsakligen i transport af kol och bruks-effekter från och till de större bruken.

Sjökommunikationerna medelst ångfartyg äro visserligen fortfarande ganska lifliga, men, till följd af den under perioden öppnade oafbrutna jernvägsförbindelsen emellan Stockholm och Göteborg och emellan Stockholm och Jönköping, hafva åtskilliga ångfartyg upphört att befara Göta kanal; likaledes har den direkta ångbåtsfarten emellan hufvudstaden och Norrköping minskats. Å andra sidan har en ångbåt, "Hans Brask", under perioden tillkommit för att underhålla förbindelsen emellan Stockholm och Linköping; afvensom till besörjande af kommunikationen mellan städer och hamnar vid Wettern anskaffats 2:ne ångbåtar, "Svan" och "Örn", hvilka hafva sitt rederi i Wadstena. På den s. k. Kinda båtled besörjes trafiken emellan Labbenäs vid Rängen och Åby vid södra delen af Åsunden af ångbåten "General Boy", som under seglotionstiden 2 å 3 gånger i veckan gör reguliera turer emellan nämnda ställen.

Jemväl på sjön Sommen har, för besörjande hufvudsakligen af varutransport, en mindre ångbåt vid namn "Sommen" varit i gång.

Några nya kusthamnar hafva icke under perioden blifvit anlagda.

Göta kanal, hvars mellersta och östra linier till en längd af 4 mil 12,309 alnar äro inom länet belägna, har för seglotionen varit öppen under år 1861 från den 19 April till den 23 December, år 1862 från den 3 Maj till den 3 December, år 1863 från den 5 April till den 13 December, år 1864 från den 28 April till den 13 December och år 1865 från den 28 April till den 24 Januari 1866. Med afseende å *sjöfarten* återopas för öfrigt bifogade tab. N:o 9 a.

Post-inrättningarna inom länet, hvilka vid 1860 års slut voro 12 till antalet, nemligen i länets 5 städer samt Waldemarsvik, Finspong, Tjellmo, Ödeshög, Boxholm och Kisa, hafva under perioden ökats med 3, nemligen i Sund, Mjölby och vid Borensberg i närheten af Husbyfjöls gästgifvaregård.

Telegrafstationerna hafva under perioden ökats med 1, nemligen i Skeninge, och utgöra således 7.

5. Kameralförhållanden.

Tabb. N:ris 10, 11, 12. I afseende härpå innefatta tabellerna N:ris 10, 11 och 12 en allmän öfversigt, såsom tillägg hvartill torde få anmärkas:

att under åren 1861 med 1865 inträffat följande förändringar:

26 särskilda hemmansdelar om tillsammans $16\frac{1}{4}$ mantal samt 20 stycken skattlagda lägenheter hafva blifvit lösta från krono till skatte, och derjemte hafva $2\frac{3}{4}$ mantal, som i Jordeboken varit oriktigt upptagna under kronotitel, enligt Kongl. Kammar-Kollegii förordnande, blifvit till skatte omförda;

29 stycken från hemman afsöndrade lägenheter hafva blifvit åsatta afgäld; men med visshet kan antagas, att många flera dylika jordafsöndringar under ifrågavarande period ägt rum, ehuru fastställelse å afgäld till stamhemman icke blifvit hos Konungens Befallningshafvande sökt;

aftal af denna beskaffenhet, hvarigenom den mindre bemedlade arbetaren nu mera äger en tillförene saknad utväg att förvärfva sig eget hem, komma otvifvelaktigt att årligen till antalet ökas i den mån Kongl. Förordningen i ämnet af den 6 Augusti 1864 hinner blifva bland den större allmänheten känd;

ordinarie rotering är påförd $18\frac{1}{2}$ mantal indragna posthemman samt andra förut rotefria hemman om tillsammans 4 mantal, äfvensom 11 skattlagda lägenheter;

alla grundräntor, hvartill mjöl- och sågqvarnar särskildt varit skattlagda, hafva blifvit i Jordeboken afskrifna, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga Kungörelse af den 30 December 1863; men åtskilliga frågor om dylik afskrifning för sådana grundräntor, som befunnits gemensamma för qvarnar och jord, äro för närvarande beroende på Kongl. Kammar-Kollegii pröfning;

Kronofogdebostället Bårstad, om $\frac{3}{4}$ mantal krono i Roxlösa socken af Dals härad, har blifvit indraget och för statsverkets räkning utarrenderadt;

allmänna *utskylderna* inom länet hafva årligen ingått utan andra restantier än sådana, som varit beroende på inhibition eller handräckning; och

Laga skiften, hvilkas goda inflytande på jordbrukets förbättring redan länge varit erkänt, hafva jemväl under den tiderymd, hvarom nu är fråga, fortgått; och återstå nu mera jemförelsevis ganska få hemman inom länet, vid hvilka dylika skiftesförrättningar icke ägt rum.

6. Politi.

Under den period, som denna berättelse omfattar, hafva, i sammanhang med de nya kommunalinstitutionerna, äfven *Landstingen* börjat sin verksamhet, och har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansett sig uti denna underdåniga berättelse böra angifva de hufvudsakligaste dragen af densamma, för så vidt det rör Östergötland.

Förutom några mindre anslag har länets Landsting under åren 1863—1865, för befrämjande af gagnande företag, anvisat, dels 60,000 Riksdaler såsom bidrag till fullbordande af Kinda kanal att utgå med 12,000 Riksdaler årligen under 5 år, dels 3,500 Riksdaler om året till underhåll af ett räddningshem för vanartade gossar inom länet, hvarom vidare här nedan; hvarjemte Landstinget med synnerligt varmt intresse omfattat frågan om folkundervisningen samt tillsatt en komité för att afgifva yttrande rörande åtskilliga dermed sammanhang ägande ämnen, hvilken komités arbete, som dock först under år 1866 afslutats, till en början haft till påföljd, att Landstinget då anvisat 3,000 Riksdaler till aflöning åt

en särskild Instruktor för folkskolorna, med uppdrag att efter kallelse från kommunerna der infinna sig för att ordna undervisningen.

Dessa utgifter hafva blifvit bestridda af den andel uti bränvinsförsäljningsafgifter, som Landstinget uppburit, och hvilken andel under perioden uppgått till 49,914 Riksdaler 89 öre.

Särskild uttaxering af Landstings-skatt har endast ägt rum till så stort belopp, som erfordrats för att bestrida omkostnaderna vid Landstingets sammanträden samt arvoden åt dess tjänstemän, och har utgjort:

År 1863, efter 3 öre på Riksdalern af 2:dra artikelns bevillning	4,424,80.
» 1864, » 1 öre d:o	1,452,31.
» 1865, » 2 öre d:o	2,720,91.

Med afseende å *undervisningsväsendet* torde i fråga om *Elementarläroverken* här endast böra anmärkas, hurusom under perioden blifvit i *Linköping* fullbordadt ett pryddigt läroverkshus på de dertill i närheten af domkyrkan af framlidne Excellensen Friherre Cederhjelm för ändamålet donerade tomter. Denna byggnad, som på grund af den under föregående tiden vunna erfarenhet om lärjungarnas antal beräknades för 400 lärjungar, torde likväl, enär dessas antal under sista åren så tilltagit, att det vid slutet af perioden uppgått ända till öfver 500, snart nog finnas vara för behofvet otillräcklig.

För det uti *Söderköping* befintliga treklassiga Elementarläroverk har jemväl ett nytt läroverkshus blifvit, å dertill inköpt tomt, uppbyggdt på bekostnad af staden med något bidrag af de medel, framlidne Häradshöfding Forseman till stadens skola donerat. I denna skola har under periodens sista läsår genom anslag från stadskassan och bidrag af enskilda personer varit inrättad en 4:de klass med en särskild, på nämnde sätt aflönad lärare.

Förtroendet till *folkskolorna* har alltmer ökats och omsorgerna för folkundervisningens befrämjande under perioden ej obetydligt tilltagit, hvilket till icke ringa del torde böra tillskrifvas den tillsyn, som genom folkskoleinspektörerna egnats dessa skolor.

I *Linköping* meddelas folkundervisningen för gossar i den s. k. Ljungstedtska friskolan, stiftad 1820 af framlidne Generalkonsuln A. Ljungstedt, hvilken för detta ändamål skänkt 80,000 Riksdaler. För denna skola har under perioden blifvit å en tomt i en af stadens nyanlagda delar icke allenast uppfördt ett pryddigt och rymligt skolhus, utan ock anlagd en större trädgård, hvarest barnen jemväl undervisas i trädgårdsskötsel.

Den i senaste femårsberättelsen omförmälda, genom enskildas bidrag der stiftade, friskola för flickor fortgår vid sidan af en på stadens bekostnad underhållen allmän flickskola.

Uti *Norrköping* har under perioden folkundervisningen blifvit på ett särdeles utmärkt sätt ordnad. Antalet folkskolor i staden uppgick vid 1865 års slut till 22 stycken, nemligen 4 småskolor, 13 lägre och 5 högre folkskolor med 4 lärare och 22 lärarinnor; och var utgiftsstaten vid folkskolorna under sistnämnda år 39,300 Riksdaler.

Genom frivilliga bidrag från länets städer och socknar har, för inrättande af ett Räddningshem för vanartiga gossar inom länet, sammanskjutits ett belopp af 12,500 Riksdaler, och har Östergötlands läns sparbank för samma ändamål af sin egen fond anvisat ett anslag af 10,000 Riksdaler. Sedan, på sätt ofvan omnämnes, Landstinget till Räddningshemmets underhåll lemnat ett årligt bidrag af 3,500 Riksdaler, har för de samlade medlen en mindre egendom i grannskapet af *Linköping* inköpts och för ändamålet ordnats så, att Räddningshemmet den 24 Oktober 1865 kunde börja sin verksamhet, medelst emottagande af 10 gossar från skiljda delar af länet.

Denna inrättning står under styrelse af en Direktion, bestående af Landshöfding och Biskop samt 3 af Landstinget valde ledamöter, och utöfvas kontroll öfver förvaltningen af revisorer, hvilka Landstinget utser.

För intagande i Räddningshemmet är för närvarande en årsafgift af 75 Riksdaler för hvarje gosse fastställd.

Af *tillämpningsskolor* hafva de uti senaste femårsberättelsen omförmälda Skogvaktareskolan å Omberg, Landtbruksskolan vid Haddorp och Tekniska skolan i Norrköping fortsatt en gagnande verksamhet; och har, hvad Landtbruksskolan särskildt angår, under perioden derstädes undervisats 99 lärlingar, af hvilka 65 åtnjutit denna förmån fritt och 34 därför erlagt afgift med tillsammans 3,400 Riksdaler.

Med afseende å *rättsväsendet* torde endast få anmärkas, att icke allenast de gröfre brottmålen aftagit, så att isynnerhet uti vissa delar af provinsen knappt något enda under perioden förekommit, utan ock tvistemålen visat sig vara uti ett märkbart aftagande. Deremot hafva, i följd af de under senare åren alltmera försvårade penningeförhållandena, lagsökningarnas antal märkbart ökats, och ehuru deras högsta antal icke uppgått ens till hälften af hvad de uti flera bland rikets öfriga, Östergötland i folk-mängd och rörelse underlägsna, provinser utgjort, likväl stigit till en förut okänd höjd. Detta har isynnerhet varit förhållandet under periodens 2 sista år, då t. ex. efter det i ett fögderi ingen enda executiv auktion på 18 år förekommit, en mängd sådana blifvit förrättade, dervid egendomarna bortgått till ett pris af ungefär hälften af hvad de i inköp kostat.

I Linköping har under perioden en *ny polis* blifvit inrättad efter hufvudstadens mönster och bestående af 2 öfverkonstaplar, 8 konstaplar, 16 extra konstaplar för nattbevakning samt 8 reservkonstaplar. Denna styrka står under närmaste befäl af stadens Fiskal och aflönas samt beklädes af staden med en kostnad af 7,200 Riksdaler årligen. Ett nytt Cellfångelse har uppförts i Norrköping, afsedt för staden och kringliggande härader, hvilka senare der också hafva sitt tingsställe.

De inom länet befintliga *Hypoteks-, bank- och låne-inrättningar*, som i senaste femårsberättelsen finnas upptagna, hafva under perioden blifvit ökade med den s. k. Industribanken i Norrköping. Östgöta Hypoteksförenings verksamhet har under perioden varit särdeles inskränkt, hvilket förhållande uti någon mån bidragit till den svåra penningeförlägenhet och det betryck, hvaruti en stor del af länets jordbrukare under senaste åren sig befunnit, enär de, i förhoppning att från Hypoteksföreningen utfå penningar å till belåning godkända dokumenter, kastat sig in i odlingsföretag och andra förbättringar å sina egendomar, dertill kostnaderna sedermera, då Hypoteksföreningen icke kunnat uppfylla de på densamma ställda anspråk, till en del måst bestridas genom tillfällighetslån från de Enskilda bankerna, hvilkas höga räntefot, korta utlåningstid och deraf föranledda täta omsättningar med dryga kostnader föga lämpa sig för jordbrukarens behof.

Tab. No 13. *Sparbankerna* inom länet, angående hvilka för öfrigt åberopas de årliga redogörelser, som till Statistiska Central-Byrån ingått, hafva vunnit ökad förtroende och icke obetydligt utvecklat sig, så väl derigenom, att åtskilliga nya sparbanker blifvit inom flera af länets kommuner inrättade, som genom ökad rörelse hos de förut varande, af hvilka t. ex. den i Norrköping befintliga hålles öppen hvarje dag klockan emellan 12 och 1. Åtskilliga af sparbankerna hafva ställt sin utlåningsrörelse på amortering, så att jemte räntan årligen inbetalas en viss del af kapitalet.

Lifränte- och Kapitalförsäkrings-anstalten i Linköping räknade vid periodens början 576 delägare och vid dess slut 645, och har anstaltens kapital från 39,816 Riksdaler 23 öre förökats till 69,155 Riksdaler 53 öre.

Tab. Litt. D. Förhållandet med länets *brandstodsbolag* och dess verksamhet under perioden inhämtas af efterstående tabell Litt. D. Derförutom finnes inom Ydre härad en särskild brandstodsförening, som dock föga anlitas.

De offentliga *sjukvårdsanstalterna* inom länet hafva under perioden undergått en väsentlig omgestaltning och förbättring. Sedan länets innevånare beslutit att använda den s. k. Arbetshuskassan till anlägg-

gande af ett nytt sjukhus i Söderköping, samt Eders Kongl. Maj:t dertill lemnat nådigt bifall, har för en kostnad af sammanlagdt 22,267 Riksdaler 30 öre ett sjukhus derstädes ordnats och till begagnande upplåtits den 1 Januari 1865. Detta sjukhus innehåller 31 sängar, deraf 12 afsedda för kurhuspatienter, 15 för egentliga lasarettspatienter och 4 för svårbotliga och obotliga sjuka. Af förenämnda arbetshuskassas tillgångar, jemte medel som af staden Söderköping och kringliggande landsort blifvit till belopp af 11,655 Riksdaler för ändamålet sammanskjutna, fanns vid periodens slut återstående ett kapital af 29,000 Riksdaler, som skall förvaltas och förräntas, intill dess att det lemnar tillgång till uppförande i Söderköping af ett nytt och större sjukhus.

Vid *Linköpings* lasarett hafva betydliga nybyggnader och reparationer blifvit verkställda, likasom en fullständig ny uppsättning af inventarier ägt rum för en sammanlagd kostnad af 19,776 Riksdaler 12 öre. Denna sjukvårdsinrättning innehåller en kurhusafdelning med 10 sängar och en lasarettafdelning med 46 sängar, deraf 6 äro afsedda för obotliga patienter.

Vid *Wadstena* sjukhus, der inga betydligare byggnadsarbeten varit erforderliga, har kurhussängarnas antal minskats med 22, hvaremot lasarettssängarnas antal ökats med 16, så att sängplatsernas antal derstädes nu utgör 52, deraf 28 för kurhuspatienter och 24 för lasarettspatienter.

I sammanhang härmed har länet blifvit indeladt i särskilda distrikter för sjukvården, hvilka fördelats på de 3 allmänna sjukhusen, efter beräkning af 1 säng på kurhus för omkring 4,400 personer och 1 säng på lasarett för omkring 2,200 personer af länets folkmängd.

Då Kongl. Sundhets-Kollegii berättelser närmare redogöra för å sjukhusen vårdade personer, samt kostnaden för deras underhåll, vill Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande här endast anmärka:

att utgifterna i sin helhet uppgått:

Vid Linköpings sjukhus.

År 1861 till	R:dr R:mt	16,555,96.
» 1862 »	» »	18,404,77.
» 1863 »	» »	18,311,81.
» 1864 »	» »	15,889,33.
» 1865 »	» »	11,044,37.

Vid Wadstena sjukhus.

År 1861 till	R:dr R:mt	12,132,84.
» 1862 »	» »	11,609,31.
» 1863 »	» »	12,699,10.
» 1864 »	» »	11,496,41.
» 1865 »	» »	11,583,46.

Tab. Litt. D. *Östergötlands med Wadstena läns Brandstodsbolags ansvarighetssumma af uttaxerade ersättningar.*

	Ansvarighetssumma för		Brandskadeersättningar för	
	hus.	lösegendom.	hus.	lösegendom.
År 1861	45,269,370	28,633,680	38,470,19	35,193,81
» 1862	48,121,305	30,200,330	18,108,57	14,317,43
» 1863	50,410,435	31,581,725	21,061,15	9,061,94
» 1864	52,150,070	32,911,080	37,809,71	18,949,03
» 1865	54,268,565	34,402,520	36,500,27	13,164,89

Vid Söderköpings sjukhus.

År 1865 till Rdr Rmt 5,597,49;

att dessa utgifter hufvudsakligen bestridts af inflytande kurhusmedel, hvilka Landstinget öfverlemnade till Konungens Befallningshafvande att emellan de särskilda sjukhusen fördelas;

att dessutom, enligt Landstingets beslut, underhållsersättning för sjuka, som å lasarett vårdas, från och med år 1865 utgått, dels med 50 öre om dagen för mera förmögna, dels med 10 öre för alla andra personer.

Vid *Centralhospitalet i Wadstena*, med 340 platser, hafva under perioden blifvit vårdade: år 1861: 331 personer, år 1862: 337 dito, år 1863: 348 dito, år 1864: 359 dito och år 1865: 380 dito, med ett antal underhållsdagar år 1861 af 104,401, år 1862 af 106,250, år 1863 af 107,480, år 1864 af 110,327 och år 1865 af 115,358.

Totalkostnaden för denna sjukinrättning har uppgått år 1861 till 82,367,01, år 1862 till 80,282,33, år 1863 till 84,351,09, år 1864 till 96,224,03 och år 1865 till 100,776,54.

Utom ofvan omnämnda allmänna sjukinrättningar har staden Norrköping ett *enskildt*, staden tillhörande, lasarett, hvarjemte privata sjukvårdsanstalter fortfarande finnas vid Åtvidaberg och vid Ramfall i Torpa socken inom Ydre härad; äfvensom vid extra provinsialläkarestationen i Kisa blifvit upplåtna 2:ne rum med erforderligt antal sängar för mottagande af sådana sjuka, som icke i sina hem kunna erhålla erforderlig läkarevård.

De uti senaste femårsberättelsen upptagna för *helsovården anställda personer* hafva blifvit ökade med 1 lasarettsläkare, 2 provinsialläkare, den ene med distrikt af Göstrings och Ydre härad, den andre med distrikt af Lysings och Dals härad, 3 distriktsläkare, 3 djurläkare och 19 barnmorskor, så att vid periodens slut funnos inom länet anställda fem provinsialläkare, sex distriktsläkare, tre lasarett- och kurhusläkare, en hospitalsläkare, sex stadsläkare, af hvilka dock 2 äro upptagne bland lasarettsläkarne, fyra fältskärer, nio djurläkare och åttiosex barnmorskor.

Under ifrågavarande tid hafva på kommunernas bekostnad bostäder blifvit uppförda åt provinsialläkarne vid Kisa, Boxholms och Ödeshögs stationer; hvarjemte å de båda sistnämnda platserna apothek blifvit inrättade.

Af *helsobrunnarna* inom länet hafva hufvudsakligen Medevi och Söderköpings varit mera anlitade. Kallvattenkur-anstalten å sistnämnda ställe har i medeltal varit besökt af något mera än 900 personer om året, af hvilka dock mera än tredjedelen varit medellösa personer, som dels varit intagna å anstaltens lasarett och dels erhållit fria bad. För öfrigt finnas helsokällor vid Kisa, Flistad och Kärna, hvilka dock nästan uteslutande besökas af kringboende personer, hufvudsakligen allmogen.

Tab. N:o 14. Med afseende å *fattigvården* åberopas hufvudsakligen de uti bifogade tabell N:o 14 meddelade upplysningar, hvarförutom här må anmärkas att, sedan under perioden jemväl uti städerna Söderköping och Skeninge blifvit ordnade särskilda arbetsinrättningar, fattigvården i länets samtliga städer nu mera är inrättad i sammanhang med arbetshus, der fattighjonerna efter förmåga hållas till lämplig sysselsättning. I Norrköping finnas särskilda fattigarbetshus 1 för män och 1 för kvinnor.

Linköpings Slott i Landskansliet den 5 Juni 1867.

GUST. AF UGGLAS.

Gust. Nordén.

Adolf Wallenberg.

Tab. No 1.

F O L K M Ä N G D.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	Den 31 December, enligt Presterskapets summariska uppgifter.			Enligt de mantalslängder, som upprättats vid slutet af motstående år:						Utskrif- nings- manskap.	Enligt årets mönster- rullor appro- berade bevä- ringspligtige.
				Hela folkmängden af			Deraf frie från mantalspengar.				
	mankön.	qvinkön.	Summa.	mankön.	qvinkön.	Summa.	mankön.	qvinkön.	Summa.		
Å landsbygden.											
År 1861.....	103,174	108,254	211,428	102,276	107,153	209,429	53,575	56,731	110,306	8,206	1,535
» 1862.....	104,469	109,574	214,043	103,734	108,734	212,468	56,350	60,343	116,693	8,103	1,220
» 1863.....	105,008	110,197	215,205	104,700	109,949	214,649	54,462	58,962	113,424	8,121	1,173
» 1864.....	105,794	110,752	216,546	104,810	110,396	215,206	51,535	57,138	108,673	8,124	1,174
» 1865.....	106,355	111,459	217,814	105,647	110,889	216,536	52,385	57,888	110,273	8,191	1,252
I städerna.											
Linköping 1861.....	2,687	3,619	6,306	2,682	3,607	6,289	1,164	1,438	2,602	313	55
1862.....	2,691	3,697	6,388	2,736	3,683	6,419	1,209	1,486	2,695	282	48
1863.....	2,663	3,717	6,380	2,697	3,723	6,420	1,084	1,312	2,396	280	60
1864.....	2,759	3,799	6,558	2,758	3,798	6,556	1,149	1,405	2,554	276	30
1865.....	2,907	3,954	6,861	2,884	3,901	6,785	1,208	1,439	2,647	288	57
Norrköping 1861.....	9,442	11,386	20,828	9,463	11,410	20,873	4,009	4,573	8,582	1,004	131
1862.....	9,655	11,428	21,083	9,599	11,422	21,021	4,043	4,603	8,646	971	128
1863.....	9,955	11,724	21,679	9,993	11,734	21,727	4,195	4,676	8,871	992	128
1864.....	10,211	11,821	22,032	10,184	11,983	22,167	4,392	4,879	9,271	981	152
1865.....	10,430	12,264	22,694	10,283	12,378	22,661	4,522	5,377	9,899	971	134
Söderköping 1861.....	689	890	1,579	672	872	1,544	295	342	637	36	2
1862.....	695	912	1,607	676	865	1,541	292	356	648	56	7
1863.....	715	907	1,622	709	909	1,618	294	364	658	65	14
1864.....	725	926	1,651	738	893	1,631	301	347	648	74	7
1865.....	741	950	1,691	714	917	1,631	294	371	665	76	10
Wadstena 1861.....	1,065	1,425	2,490	1,058	1,438	2,496	559	662	1,221	81	16
1862.....	1,085	1,429	2,514	960	1,309	2,269	434	513	947	96	12
1863.....	1,055	1,408	2,463	968	1,314	2,282	437	528	965	89	13
1864.....	1,046	1,444	2,490	964	1,347	2,311	445	563	1,008	68	11
1865.....	1,071	1,466	2,537	979	1,366	2,345	459	570	1,029	66	8
Skeninge 1861.....	673	859	1,532	679	853	1,532	287	419	706	63	11
1862.....	671	875	1,546	677	857	1,534	283	409	692	63	6
1863.....	671	871	1,542	686	876	1,562	298	410	708	45	8
1864.....	652	868	1,520	695	873	1,568	312	401	713	48	9
1865.....	681	870	1,551	664	870	1,534	291	372	663	34	2
Summa i länets samtliga städer år 1865	15,830	19,504	35,334	15,524	19,432	34,956	6,774	8,129	14,903	1,435	211
Summa i hela länet.											
År 1861.....	117,730	126,433	244,163	116,830	125,333	242,163	59,889	64,165	124,054	9,703	1,750
» 1862.....	119,266	127,915	247,181	118,382	126,870	245,252	62,611	67,710	130,321	9,571	1,421
» 1863.....	120,067	128,824	248,891	119,753	128,505	248,258	60,770	66,252	127,022	9,592	1,396
» 1864.....	121,187	129,610	250,797	120,149	129,290	249,439	58,134	64,733	122,867	9,571	1,383
» 1865.....	122,185	130,963	253,148	121,171	130,321	251,492	59,159	66,017	125,176	9,626	1,463

I fråga om Tab. N:o 2 JORDBRUK och Tab. N:o 3 BOSKAPSSKÖTSEL har Konungens Befallningshafvande endast åberopat de från länets Hushållnings-Sällskap inkomna och i "Bidrag till Sveriges officiella statistik, N) Jordbruk och Boskapsskötsel, 1865, Östergötlands län" redan offentliggjorda tabeller uti ifrågavarande hänseende.

Tab. N:o 4.

SKOGSHUSHÅLLNING.

1. Särskilda slag af skogar m. m.	2. Areal vid pe- riodens slut. Kvadratref.	3. Till ordnad skogshushåll- ning indelade.	4. Afverkningsbelopp,		
			År.	utfördt i	
				kvantitet. Kubikfot.	penningvärde. R.dr R.mt.
1. <i>Kongl. Maj:t och Kronan omedelbart tillhöriga och under Dess disposition stående (kronoparker och -skogar):</i> Kronoparkerna Omberg, Malmskogen och Yckesskogen (inberäknadt impedimenter) Ren skogsmark	14,755,65	14,671,80	1861 1862 1863 1864 1865	226,852 460,499 534,209 662,072 134,062	8,558 15,218 18,549 13,113 10,111
2. <i>Boställens, kyrkors, läroverks och fromma stiftelsers:</i> Till trakhuggning indelade..... Öfriga ej afmätta boställsskogar (ungefär).....	— 68,736	30,676			
3. <i>Härads-allmänningar:</i> Inberäknadt impedimenter	304,490				
Ren skogsmark.....	—	217,397	1861 1862 1863 1864 1865	1,031,036 1,215,487 1,701,837 1,411,837 1,261,804	38,959 41,174 62,548 43,316 42,351
4. <i>Sockne-allmänningar (oskiftade):</i> Inom vestra Revieret	1,840	—	1861—1865	6,400	192
5. <i>Ekeplanteringar: Endast på kronoparken Omberg, tillsammans med gran och bok.</i>					
6. <i>Mullbärsplanteringar: På Omberg.....</i>	0,2,16				
7. <i>Andra skogsplanteringar: På dito och Bobergs härads allmänning.....</i>	576,40				
<i>Anmärkingar och ytterligare upplysningar:</i>					
De sådder och planteringar, som årligen verkställas å kronoparkernas och allmänningarnes afverkade hyggen, äro ej i denna förteckning upptagna. Den antecknade planteringen afser förut skoglösa arealer, nemligen inköpta hemmanet Stocklycke och en förr endast till bete begagnad mark å Bobergs härads södra allmänning. Arealen af sådda och planterade hyggen inom kronoparker och allmänningar utgör på perioden 9,665 kvadratref.					

Tab. N:o 5.

DÖDADE ROFDJUR.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
År.	Vargar.	Lodjur.	Räfvar.	Örnar och Ufvar.	Hökar.	Belopp af utbetald belöning. R.dr R.mt.
1861	—	5	753	16	309	325,71
1862	—	5	787	9	314	256,42
1863	1	4	727	12	345	233,73
1864	1	6	853	6	293	371,56
1865	—	3	923	18	601	5,836,15
Summa	2	23	4,043	61	1,862	7,023,57

Tab. N:o 6.

AF ROFDJUR DÖDADE HUSDJUR.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
År.	Nöt-kreatur.	Får.	Getter.	Svin.	Fjäderfä.	Skadan, beräknad i penningvärde. R.dr R.mt.
1861	7	169	20	2	939	1,884,50
1862	3	154	16	1	993	1,586,50
1863	1	168	26	3	992	1,684
1864	—	180	21	3	916	1,596
1865	—	165	12	1	893	1,397,50
Summa	11	836	95	10	4,733	8,148,50

GRUFVOR, BRUK, FABRIKER OCH

1. Särskilda slag af inrättningar.	2. Antal fabriker	3. ej begagnade i gång	4. Drifkraft, bestående af			7. Beräknade hästkrafter.	8. Antal begagnade maskiner och redskap.	9. Ägare eller innehafvare.		11. Bolag.	12. Mästare.	13-18. Arbetare						19. Summa.
			Kreatur.	vatten.	ång eller varmluft.			10. Ensam ägare eller innehafvare.				öfver 18 år		under 18 år.				
								m.	q.			vid fabriken mantals-skrifne.		vid fabriken ej mantals-skrifne.				
												m.	q.	m.	q.			
Å landsbygden.																		
Blekeri.....	1	—	—	—	—	7	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Färgerier.....	10	—	—	3	1	21	54	8	1	1	5	22	—	2	—	6	—	35
Garfverier.....	25	—	1	4	—	1	357	24	—	—	20	30	—	3	—	5	—	58
Glasbruk.....	1	—	—	—	1	8	3	3	1	—	1	58	—	1	—	52	—	112
Kalkstensbrott.....	1	—	—	—	1	6	2	—	—	—	—	5	—	116	—	—	—	121
Kimröksverk.....	1	—	—	1	—	50	35	1	—	—	1	—	—	3	2	8	6	20
Klädesfabriker.....	2	—	—	1	—	12	31	2	—	1	1	17	11	5	—	8	2	44
Knappnålsfabrik.....	1	—	—	1	—	4	74	1	—	—	1	3	12	9	12	6	10	53
Kritfabrik.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mekanisk verkstad.....	1	—	—	7	1	82	89	—	—	—	25	655	—	74	—	89	—	843
Messingsbruk.....	1	—	—	3	—	19	5	1	—	—	1	14	21	—	6	12	24	78
Oljeslagerier.....	5	1	—	5	—	28	24	1	1	2	1	6	—	3	—	2	2	14
Pappersbruk.....	4	1	—	6	—	—	38	2	—	2	5	24	2	8	14	21	33	107
Pottaskraffinaderier.....	5	4	—	—	—	—	31	5	—	—	1	2	—	1	—	1	—	5
Spinneri, bomulls-.....	1	—	—	—	—	—	112	—	—	—	1	16	28	2	8	14	14	83
Sågverk.....	1	—	—	—	1	30	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Tändsticksfabrik.....	1	—	—	1	—	8	2	1	—	—	1	1	—	—	—	19	23	44
Vadmalsstampar.....	5	1	—	5	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Väfveri, bomulls-.....	1	1	—	2	1	68	12	1	—	—	1	—	—	3	—	1	—	5
Summa	68	8	1	39	6	344	877	50	3	7	66	854	74	230	42	244	114	1,624
I städerna.																		
Blekerier.....	2	—	—	—	1	30	32	—	—	2	1	6	5	—	—	1	—	13
Bomullsväfnadsfabriker.....	3	—	—	8	2	420	865	—	—	3	4	65	202	20	154	56	50	551
Färgerier.....	18	—	—	—	—	—	95	14	1	3	2	36	—	4	—	4	—	46
Garfverier.....	9	—	13	—	—	13	377	6	3	—	1	38	—	9	—	1	—	49
Kakelfabrik.....	1	—	—	1	—	1	4	1	—	—	—	6	—	—	—	—	—	6
Kemisk-tekniska fabriker.....	2	—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	3	—	3	1	—	—	7
Klädesfabriker.....	61	1	—	14	5	428	1,496	45	—	17	47	771	328	373	300	268	120	2,207
Linneväfnadsfabrik.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lithografisk fabrik.....	1	—	—	—	1	14	50	—	—	1	5	44	29	—	—	77	—	153
Machinverkstäder.....	3	—	—	4	2	103	63	2	—	1	3	88	—	39	—	—	—	130
Mekaniska bomullsspinnerier.....	3	—	—	3	—	120	514	1	—	3	1	17	39	—	—	15	33	105
Mössfabrik.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Nålfabrik.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	19	48	—	—	—	—	68
Pappersbruk.....	1	—	—	3	—	115	13	—	—	—	1	26	29	—	—	—	—	56
Pianoforte-fabrik.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—	—	1	—	6
Pottask-kokeri.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Repslageri.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	2	—	4
Snus- och tobaksfabriker.....	2	—	—	2	—	47	9	2	—	—	2	41	5	1	2	20	6	77
Socketbruk.....	1	—	—	—	1	14	1	—	—	1	1	81	—	—	—	—	—	82
Strumpfabriker.....	2	—	—	—	—	—	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Stärkelsebruk.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	3
Trikottfabrik.....	1	—	—	—	1	12	135	1	—	—	4	7	—	13	480	4	40	548
Yagnfabrik.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	2	—	4
Ätikefabrik.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa	118	2	13	35	13	1,317	3,660	82	4	34	76	1,259	685	465	937	451	249	4,122

No 7 a.

MANUFAKTUR-INRÄTTNINGAR ÅR 1865.

20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
Särskilda slag af tillverkningar.	Tillverkningens kvantitet.										Ägares eller innehafvares bevillning i och för rörelsen. R:dr R:mt.
	Bundtar.	Centner.	Skålpund.	Stycken.	Kubik- fot.	Ris.	Fot.	Kannor.	Värde i R:dr R:mt.		
									af hvarje art pro- dukter.	Summa för hvarje slag af fabriker.	
Bomullsgarn.....	—	—	28,451	—	—	—	—	—	—	—	—
Strumpor.....	—	—	—	732	—	—	—	—	—	3,491	—
Väfnader.....	—	—	—	—	—	—	6,353	—	—	—	—
Färgade tyger.....	—	—	—	165	—	—	40,768	—	—	—	—
Färgade garner.....	—	—	2,098	—	—	—	—	—	—	16,882	29
Diverse läder.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,567,50	83
Diverse glas.....	—	—	—	4,708,100	—	—	—	—	—	155,781	170
Kalksten.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57,092,67	—
Kläden.....	—	—	—	—	—	—	45,548½	—	—	112,558,81	Ej uppgifven. 45
Knappnålar.....	12,514	—	—	—	—	—	—	—	—	12,474	23
Diverse tillverkningar.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,905,996	Ej uppgifven.
Tråd.....	—	76,02	—	—	—	—	—	—	7,988	—	—
Duk.....	—	—	—	—	—	—	668	—	792	8,790	15
Linolja.....	—	—	—	—	—	—	—	28,940	—	—	—
Linoljemjöl.....	—	—	—	—	3,438	—	—	—	—	—	—
Linoljekakor.....	—	—	525	—	—	—	—	—	—	105,929	32,50
Rofolja.....	—	—	—	—	—	—	—	13,973	—	—	—
Akerolja.....	—	—	—	—	—	—	—	820	—	—	—
Omslagspapper.....	—	—	—	—	—	3,121	—	—	1,200	9,742	11
Papp.....	20	—	—	—	—	—	—	—	8,542	—	—
Pottaska.....	—	12,906	—	—	—	—	—	—	—	2,172,80	3
Bomull.....	—	56,212	—	—	—	—	—	—	—	360,159	—
Tändstickor.....	—	—	—	875,000	—	—	—	—	—	3,500	1,25
Ydmal.....	—	—	—	—	—	—	1,450	—	—	385	50
Väfnader.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	801,30	5
.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,795,322,08	—
Blekning af garn och väfnader.....	—	—	28,451	—	—	—	6,354	—	—	16,979,28	5
Bomullsväfnader.....	—	—	—	—	—	—	6,230,818	—	—	1,172,447,40	518,61
Diverse gods.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200,246,50	137,50
Läder och skinn.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75,317	254
Kakelugnar.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,600	12
Sprit, tvål m. m.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,486	27
Kläden.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,206,015,62	6,541
Diverse lithografiska arbeten.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	298,086,86	Ej uppgifven.
Machiner m. m.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	188,943,70	110
Garn.....	—	—	701,402	—	—	—	—	—	—	1,337,621,30	{ Bevillningen in- beräknad i bom- ullsväfnaderna.
Mössor.....	—	—	—	400	—	—	—	—	—	1,200	7
Nålar, jernduk och messingstråd.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,264,66	Ej uppgifven.
Papper.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	188,247,70	139
Pianos.....	—	—	—	18	—	—	—	—	—	9,000	20
Pottaska.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,572	Ej uppgifven.
Snus, cigarrer, kardus- och rulltobak.....	—	—	370,653	—	—	—	—	—	—	4,250	20
socker och sirup.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	461,192	70
Strumpor.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,100,816,61	650
Stärkelse.....	—	500	—	—	—	—	—	—	—	483	6
Bomulls-, ylle- och silkespersedlar.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,750	40
Vagnar.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	261,409,59	180
Ättika.....	—	—	—	—	3	—	—	—	—	900	7
.....	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	2,500	15
.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,578,329,22	—

HANDTVERKERIER ÅR 1865.

1.	2.	3.	4.	5.	6.		7.	8.	9.	10.	11.		
	Å landsbygden.				Bevilling i och för rörelsen.		I städerna.				Bevilling i och för rörelsen.		
	Män.	Qvinnor.	Arbetare.		R:dr	R:mt.	Män.	Qvinnor.	Arbetare.		R:dr	R:mt.	
		Män.	Qvinnor.					Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.		
Bagare	1	—	2	—	2	29	9	52	2	354			
Bildhuggare	—	—	—	—	—	3	—	5	—	7,50			
Bleckslagare	8	—	4	6	7	16	—	32	—	111,50			
Bokbindare	1	—	1	—	2	10	2	19	—	72			
Borstbindare	—	—	—	—	—	3	—	7	1	24,50			
Bryggare	3	1	3	1	10,50	17	1	47	3	469			
Bundtmakare	—	—	—	—	—	9	—	6	1	42			
Byggmästare	2	—	1	—	1	12	—	130	—	284			
Färgare	2	—	5	—	6	8	—	24	—	175			
Garfware	—	—	—	—	—	16	—	34	—	315			
Gelbgjutare och Gördelmakare	—	—	—	—	—	5	—	9	—	27			
Glasmästare	—	—	—	—	—	7	—	8	—	60			
Guld- och Silfverarbetare	—	—	—	—	—	13	1	33	1	154			
Handsmakare	—	—	—	—	—	8	1	5	—	31,50			
Hattmakare	1	—	—	—	—	6	1	17	—	46			
Hofslagare	—	—	—	—	—	2	—	1	—	4			
Instrumentmakare	—	—	—	—	—	1	—	9	—	30			
Kakelugnsmakare	1	—	3	—	4	11	—	20	—	84			
Kammakare	—	—	—	—	—	3	—	3	—	9			
Kardmakare	—	—	—	—	—	1	—	1	—	4,50			
Klensmeder	—	—	—	—	—	8	—	20	—	55			
Kopparslagare	9	—	8	—	6	10	2	26	—	86			
Korgmakare	—	—	—	—	—	1	—	2	—	8			
Metallarbetare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Murare	16	—	1	4	6	4	—	2	—	10			
Målare	11	—	7	2	8,50	28	2	96	—	218,50			
Nålmakare	—	—	—	—	—	1	—	5	—	15			
Perukmakare	—	—	—	—	—	1	—	2	—	15			
Repslagare	1	—	3	—	3	7	—	26	—	118			
Sadelmakare	3	—	2	—	—	20	—	26	—	92,50			
Skomakare	164	—	106	44	60,50	47	1	105	—	193,50			
Skräddare	94	—	62	18	24	37	1	102	1	267,50			
Slagtare	1	—	—	—	1	6	1	1	—	58			
Smeder	85	—	66	18	35,50	15	1	44	—	133,50			
Snickare	61	—	27	3	21,50	36	—	88	—	200,50			
Snörmakare	—	—	—	—	—	2	—	1	—	9			
Socketbagare	—	—	—	—	—	14	1	13	3	178			
Spegelmakare	—	—	—	—	—	2	—	5	—	20			
Svarfware	—	—	—	—	—	6	—	5	—	18,50			
Sämskmakare	—	—	—	—	—	2	—	5	—	24			
Tapetsrare	—	—	—	—	—	6	—	1	—	26			
Tennjutare	—	—	—	—	—	1	—	2	—	5			
Tröskverksbyggare	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—			
Tunnbindare	1	—	—	—	—	4	—	10	—	34			
Urmakare	2	—	1	—	1	12	2	18	—	75,50			
Vagnmakare	3	—	2	—	3	10	—	16	—	42			
Summa	472	1	305	96	202,50	460	26	1,083	12	4,207,50			

Anmärkning. Några utlänningar hafva icke under år 1865 inom länet idkat handverk eller annan dermed jemförlig handtering.

Tab. N:o 8.

ALLMÄNNA VÄGAR, GÄSTGIFVERIER OCH SKJUTSNING.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
Särskilda slag af vägar.	Längd i mil				Kostnad i R:dr R:mt för de under perioden				Gästgifveriernas antal vid periodens slut.	Antal hästar, utgångna		
	af hvarje slag af motstående vägar	af indelade med skjutsstationer försedda vägar	af fulländade och afsyade nya vägar	af omlagda eller betydligt förbättrade vägar	fulländade nya vägar		omlagda eller betydligt förbättrade vägsträckor			År	till kungs- och krono-skjuts.	till gästgifverier-skjuts.
					af statsmedel.	af kommunernas medel.	af statsmedel.	af kommunernas medel.				
	vid periodens slut.		under perioden.									
Allmänna landsvägar.....	106,48	106,48	—	6,52	—	—	57,430	9,273	47	1861	637	53,417
Häradsvägar.....	103,86	46,53	—	—	—	—	—	—	15	1862	967	57,426
Socknevägar.....	76,08	1,63	0,08	0,45	1,000	200	5,000	830	1	1863	589	45,364
I städer.....	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1864	615	35,641
										1865	780	32,530
Summa	236,42	154,64	0,08	6,97	1,000	200	62,430	10,103	68		3,58	224,378
Gästgifverier med skjutsentreprenad.....	—	—	—	—	—	—	—	—	43			227,966

Anmärkning. Uppgifter saknas från Söderköpings, Lilla Åby och Bankebergs gästgifvaregårdar.

Tab. N:o 9 a.

SJÖFART ÅR 1865.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
	Fartyg och båtar öfver 3 nylåster, begagnade till utrikes sjöfart.							Fartyg och båtar öfver 3 nylåster, begagnade till inrikes sjöfart.							Summa under året begagnade fartyg och båtar öfver 3 nylåster.						
	Seglande.		Med ångmachin försedda.			Besättning.		Seglande.		Med ångmachin försedda.			Besättning.		Seglande.		Med ångmachin försedda.			Besättning.	
	Antal.	Låstetal.	Antal.	Låstetal.	Hästkraft.	Skeppare.	Sjöfolk.	Antal.	Låstetal.	Antal.	Låstetal.	Hästkraft.	Skeppare.	Sjöfolk.	Antal.	Låstetal.	Antal.	Låstetal.	Hästkraft.	Skeppare.	Sjöfolk.
Landsbygden (utom köpingarne)	—	—	—	—	—	—	—	94	1,050	9	74	99	96	182	94	1,050	9	74	99	96	182
Motala köping.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	4
Waldemarsviks d:o.....	3	122	—	—	—	—	2	2	38	—	—	—	2	1	5	160	—	—	—	4	1
Summa för landsbygden	3	122	—	—	—	—	2	96	1,088	9	74	99	99	186	99	1,210	9	74	99	101	187
Städerna: Linköping.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrköping.....	9	257	2	65	190	3	50	15	178	8	132	324	7	20	24	435	10	197	514	10	70
Söderköping.....	4	156	—	—	—	—	7	1	11	—	—	—	1	2	5	167	—	—	—	2	9
Wadstena.....	—	—	—	—	—	—	—	1	27	4	37	160	5	38	1	27	4	37	160	5	38
Skeninge.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för städerna	13	413	2	65	190	4	57	17	216	12	169	484	13	60	30	629	14	234	674	17	117
Summa för hela länet	16	535	2	65	190	6	58	113	1,304	21	243	583	112	246	129	1,839	23	308	773	118	304

Tab. No 9 b.

HANDEL AR 1865.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Å landsbygden.				Bevilling i och för rörelsen. R:dr R:mt.	I städerna.				Bevilling i och för rörelsen. R:dr R:mt.
	Handlande.		Betjening.			Handlande.		Betjening.		
	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.		Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	
Handlande, som idka grosshandel och försälja varor i bod eller från annat upplagsställe.....	77	8	24	1	412	247	68	152	33	9,205,50

Tab. No 10 a.

HEMMAN OCH JORDLÄGENHETER M. M. A LANDSBYGDEN AR 1865.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	H e m m a n.			A n t a l				Taxerings- värde sista året. R:dr R:mt.
	Mantal.		Bruks- nings- delar.	jordtorp.	ryttare- soldat- o. båtsmans- torp.	back- stugor.	andra lägen- heter.	
	oförmedlade.	nuvarande.						
Hemman och jordlägenheter af alla slag, efter olika natur, vid femårsperiodens slut.								
A. Kronoegendomar.								
1) Under allmän disposition.								
a) Kungs- och Kungsladugårdar	38,625	38,625	5	86	—	12	16	779,420
b) Säterier	14,125	13,750	4	26	—	18	—	260,500
c) Hemman	37,708	29,083	50	21	1	90	3	783,880
d) Boställen	424,533	348,917	448	486	2	680	37	7,853,720
e) Jordlägenheter	—	—	—	23	—	13	142½	379,250
f) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	15	1,500
g) Verk och Inrättningar	—	—	—	—	—	—	17	187,100
2) Under enskild disposition.								
a) Säterier	5,500	4,500	3	15	2	14	—	152,000
b) Hemman	54,571	42,098	108	50	14	109	—	909,600
c) Jordlägenheter	—	—	—	73	22	104	787	722,811
d) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	12	5,700
e) Verk och Inrättningar	—	—	—	—	—	—	77	154,240
Summa	575,062	476,973	618	780	41	1,040	1,106½	12,189,721
B. Skatteegendomar.								
a) Boställen	500	500	2	1	—	2	7	30,400
b) Säterier	170,500	147,125	96	304	69	266	—	4,581,200
c) Hemman	3,505,726	2,736,257	7,527	3,744	1,421	7,451	3	66,107,821
d) Jordlägenheter	—	—	—	71	2	77	1,056½	2,452,045
e) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	13	15,400
f) Verk och Inrättningar	—	—	—	—	—	—	324	2,273,380
Summa	3,676,726	2,853,882	7,625	4,120	1,492	7,796	1,403½	75,460,246
C. Frälseegendomar.								
a) Boställen	4,250	2,750	4	4	—	3	8½	57,650
b) Säterier och ladugårdar	399,583	374,333	219	828	—	598	—	11,643,325
c) Rå- och Rörshemman	64,375	53,250	69	39	—	33	—	1,394,400
d) Hemman	2,074,628	1,691,041	3,749	2,700	540	3,145	1	40,129,594
e) Jordlägenheter	—	—	—	33	1	73	564½	1,796,141
f) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	28	32,600
g) Verk och Inrättningar	—	—	—	—	—	—	323	3,587,070
Summa	2,542,836	2,121,374	4,041	3,604	541	3,552	925	58,640,780
Summa summarum	6,794,624	5,482,229	12,294	8,504	2,074	12,688	3,435	146,290,747

Anmärkingar. Förhöjningen i förmedlade mantalet emot hvad detsamma uppgafs utgöra år 1860 härleder sig derifrån, att nu äro inberäknade omkring 14 mantal i taxeringslängderna utförda säterier och prestgårdar i Hammarkinds och Skärkinds häraders fögderi, hvilka icke undergått skattläggning. De skiljaktigheter, som i öfrigt förefinnas emellan förestående tabell och uppgifterna i berättelsen för åren 1856—1860, härleda sig dels från under tiden inträffade förändringar och dels derifrån, att åtskilliga hemman och lägenheter uti nyssnämnde berättelse blifvit upptagna på andra titlar än de nu i denna berättelse förekomma.

Tab. N:o 10 b.

JORDOMRÅDE OCH EGENDOMAR I STÄDERNA.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
År.	Tomter.		Antal nybyggda boningshus.	Jordar och lägenheter.					Taxeringsvärde i R.dr R.mt.		
	Antal			Åker	Äng	Betesmark m. m.	Summa jordareal.	Nuvarande mantal.	Af hus och tomter.	Af jordar.	Summa.
	bebyggda.	obebyggda.									
1861	1,704	355	14	22,730,23	2,207,06	6,997,42	31,934,71	92,1/6	15,889,865	736,836	16,626,701
1862	1,716	349	17	22,678,23	2,257,46	7,838,91	32,774,60	92,1/6	26,042,888	2,032,038	28,074,926
1863	1,726	338	17	22,635,03	2,302,26	7,836,19	32,773,48	92,1/6	27,504,555	2,032,528	29,537,083
1864	1,737	339	11	22,595,83	2,341,46	7,821,63	32,758,92	92,1/6	29,815,755	2,030,378	31,846,133
1865	1,745	337	11	22,562,23	2,375,06	7,806,93	32,744,22	92,1/6	31,647,465	1,964,880	33,612,345

Anmärkingar och ytterligare upplysningar.

Uti ofvanupptagna taxeringsvärden inbegripas jemväl de värden, som taxeringskomitéerna åsatt allmänna byggnader, för hvilka bevillning icke erlaggas.

Linköpings stad: Skilnaden emellan fastigheternas taxeringsvärden för åren 1863 och 1864 har sin orsak hufvudsakligen deri, att Domkyrkan blifvit af sistnämnde års taxeringskomité i taxeringslängden upptagen till ett värde af 1,000,000 Riksdaler och den inom staden belägna S:t Lars församlings kyrka till 100,000 Riksdaler, hvaremot dessa kyrkor för år 1863 icke voro taxeringsvärden åsatta. Taxeringsvärdets å fastigheterna förhöjning för år 1865 härleder sig åter förnämligast derifrån, att nya Läroverkshuset blifvit uti taxeringslängden upptaget med ett taxeringsvärde af 250,000 Riksdaler.

Norrköpings stad: Den betydliga tillökningen i jordarealen år 1862, af 841 ref, härleder sig derifrån att Gästgifverihagen, som består af sank betesvall, först under nämnde år blifvit till värde uppskattad och bland stadens jord till sitt areala innehåll, 606 ref 90 stänger, upptagen, samt att lägenheten Hospitalholmen, enligt förctedd charta af år 1853, utgör vida större rymd än äldre, till 1862 följda handlingar utvisa.

Tab. N:o 11.

L A G A S K I F T E N.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
År.	Sökta skiftens antal.	A f s l u t a d e l a g a s k i f t e n.																							
		Antal.	Skiftade mantal		Qvarboende delägares					Utflyttade delägares					Summa skiften.	Skiftade qvadratref.					Utgifter till Landtmätare och gode män. R.dr.	Öfriga beräknade utgifter. R.dr.			
			oförmedlade.	nuvarande.	Skiftes-antal.				Summa.	Skiftes-antal.				Summa.		Åker.	Äng.	Odlingsmark.	Afrösningsjord.	Impe-dimen-ter.			Summa.		
					1.	2.	3.	4.		öfver 4.	1.	2.	3.											4.	öfver 4.
1861...	29	36	—	52	52	42	21	—	—	115	49	33	13	—	—	95	353	18,158	14,977	907	69,621	1,013	104,676	39,432	55,288
1862	52	39	—	56 1/4	54	47	20	—	—	121	57	32	9	3	—	101	368	20,220	16,146	979	79,934	5,034	122,313	42,871	51,540
1863	54	39	—	43 1/2	49	44	14	—	—	107	58	28	9	—	—	95	320	17,815	14,151	1,036	52,433	335	85,770	37,944	70,103
1864	42	48	—	65 1/2	64	46	16	—	—	126	47	31	8	1	—	87	341	22,379	20,655	2,044	53,593	857	99,528	43,214	52,067
1865	32	48	—	69	50	63	26	1	1	141	51	62	16	—	—	129	486	25,772	22,087	513	84,498	1,604	134,474	57,605	14,241
Summa	209	210	—	287 1/2	269	242	97	1	1	610	262	186	55	4	—	507	1,868	104,344	88,016	5,479	340,079	8,843	546,761	221,066	243,239

Anmärkning. Att en del Landtmätare i sina uppgifter, bland öfriga kostnader, upptagit handlangnings-, dikningskostnader m. m., men deremot andra blott beräknade kostnader; att vid redan redovisade, före år 1864, följts de uppgifter akterna meddela och att. för 2:ne laga skiften, ett af Ingeniören vid Kongl. General-Landtmäterikontoret Klein och ett af Kommissions-Landtmätaren i Stockholms län Hogner, inga kostnader blifvit uppgifna.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Afkortad.					Anordnad eller	
	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.	1861.	1862.
	Stats-medel.						
Ordinarie ränta R:dr R:mt	289,14	297,45	298,23	298,27	291,55	645,861,56	664,313,10
Tionde-spanmål » »	48,10	49,97	17,87	—	—	132,153,78	137,330,53
Arrendemedel » »	487,50	487,50	487,50	487,50	487,50	68,894,16	60,263,52
Afradskoppar » »	—	—	—	—	—	28,376,25	31,528,12
Mantalspenningar » »	4,251,10	1,542,44	1,372,40	1,277,20	1,353,20	43,117,43	44,365,14
Bötesmedel » »	22,409	38,631,60	10,711,70	20,975,40	10,808,47	30,996,74	25,016,17
Hästvakans-spanmål » »	255	217,50	196,56	151,20	163,01	102,699,75	100,435,41
Tillfällig rotevakans- och mötesafgifter » »	—	—	—	—	—	73,01	162,93
Knekte-rotefrihetsmedel » »	—	—	—	—	—	16,12	16,12
Rotefrihetsafgift af oroterad, men ordinarie rotering underkastad jord » »	—	—	—	—	—	6,362,83	5,870,72
Båtsmansvakansafgift » »	—	—	—	—	—	3,200,04	2,712,85
Bränvinstillverkningsafgift » »	—	—	—	—	—	1,111,145,70	1,284,280,17
Rotebeklädnadsmedel » »	—	—	—	—	—	996	996
Saluaccis af städerna » »	—	—	—	—	—	270	270
Stämpelpappersafgift » »	—	209,56	—	—	76,56	154,03	144,76
Trossassevolansmedel » »	—	—	—	—	—	4,005,53	4,005,53
Andra hufvudtitelns besparingsmedel » »	—	—	—	—	—	65,84	—
Sjette d:o d:o » »	—	—	—	—	—	93,73	—
Sjunde d:o d:o » »	—	—	—	—	—	254,52	264,87
Nionde d:o d:o » »	—	—	—	—	—	—	—
Diverse medel och uppbörd » »	—	—	—	—	—	5,140,93	62,522,94
Kronomagasinernas hyresmedel » »	—	—	—	—	—	663,25	488,25
Kontrollstämpelmedel » »	—	—	—	—	—	1,082,22	1,107,49
Anmärkningsmedel » »	—	—	—	—	—	642,13	176,68
Chartæ-Sigillatæ-afgift » »	—	—	—	—	—	180,007,29	90,418,93
Summa	27,739,84	41,436,02	13,034,26	23,189,57	13,180,29	2,294,272,84	2,516,569,73
Riksgälds-medel.							
Allmän bevilning R:dr R:mt	3,823,66	3,048,50	1,350,02	1,893,81	2,495,19	182,124,96	205,373,25
Afbetalning å lån för vattenaftappningar » »	—	—	—	—	—	2,398,06	20,677,43
Tidningsstämpelafgift » »	—	—	—	—	—	1,788,27	3,170,89
Kortstämpelafgift » »	—	—	—	—	—	22,437	23,652
Anmärkningsmedel » »	—	—	—	—	—	444,27	631,30
Skatterätsmedel » »	—	—	—	—	—	382,14	339,48
Ekeskogslösen » »	—	—	—	—	—	10,91	27,28
Summa	3,823,66	3,048,50	1,350,02	1,893,81	2,495,19	209,585,61	253,871,63
Diverse Verks medel.							
Wadstena Krigsmanshuskassas äldre medel R:dr R:mt	—	—	—	—	—	759	674,60
D:o d:o nyare d:o » »	—	—	—	—	—	12,72	6,63
Riddarhusmedel » »	—	5	—	—	—	850	885
Kurhusmedel » »	1,023,69	776	857,75	1,047,50	1,136,75	29,147,25	27,921,25
Jagtkassans medel » »	—	37,50	—	—	—	170,55	82,50

No 12.

UPPBÖRDEN.

9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
inom räkenskapsåret influten.			Resterande vid räkenskapsårets slut.					Summa uppbörd, deri inberäknade restantierna från föregående år.				
1863.	1864.	1865.	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.
664,586,92	649,942,37	636,626,05	—	—	1,012	454,07	—	646,150,70	664,610,55	665,897,15	650,694,71	636,917,60
136,717,91	137,079,82	132,792,74	—	—	26,22	3,47	—	132,201,88	137,380,50	136,762	137,083,29	132,792,74
55,340,79	44,689,87	48,427,73	3,312,76	3,312,76	3,312,76	3,312,76	3,312,76	72,694,42	64,063,78	59,141,05	48,490,13	52,227,99
39,611,25	39,420,12	41,828,77	—	—	—	—	—	28,376,25	31,528,12	39,611,25	39,420,12	41,828,77
44,773,84	36,729,28	36,669,68	126,78	141,20	202,80	275,20	225,20	47,495,31	46,048,78	46,349,04	38,281,68	38,248,08
24,409,30	19,391,88	15,888,95	4,120,67	5,487,18	4,749,99	3,663	4,753,61	57,526,41	69,134,95	39,870,99	44,029,78	31,451,03
97,251,52	91,998,59	90,801,52	—	—	500,14	—	—	102,954,75	100,652,91	97,948,22	92,149,79	90,964,53
150,45	111,56	129,73	—	—	—	—	—	73,01	162,93	150,45	111,56	129,73
16,12	16,12	13,12	—	—	—	—	—	16,12	16,12	16,12	16,12	13,12
5,548,37	5,349	5,943,68	—	—	—	—	—	6,362,83	5,870,72	5,548,37	5,349	5,943,68
2,991,23	2,466,81	2,989,59	—	—	—	—	—	3,200,04	2,712,35	2,991,23	2,466,81	2,989,59
1,422,546,90	1,182,826,26	1,519,305,39	—	—	—	—	—	1,111,145,70	1,284,280,17	1,422,546,90	1,182,826,26	1,519,305,39
996	996	996	—	—	—	—	—	996	996	996	996	996
—	—	—	—	—	—	—	—	270	270	—	—	—
133,29	—	327,01	793,72	439,40	439,40	439,40	35,83	947,75	793,72	572,69	439,40	439,40
4,005,53	4,005,53	4,005,53	—	—	—	—	—	4,005,53	4,005,53	4,005,53	4,005,53	4,005,53
—	116,39	—	—	—	—	—	—	65,84	—	—	116,39	—
—	172,55	—	—	—	—	—	—	93,73	—	—	172,55	—
265,86	297,10	311	—	—	—	—	—	254,52	264,87	265,36	297,10	311
—	14,88	20,25	—	—	—	—	—	—	—	—	14,88	20,25
7,544,54	14,943,37	19,154,95	—	—	—	—	—	5,140,93	62,522,94	7,544,54	14,943,37	19,154,95
488,25	175	663,25	—	—	—	—	—	663,25	488,25	488,25	175	663,25
1,082,21	998,14	841,18	—	—	—	—	—	1,082,22	1,107,49	1,082,21	998,14	841,18
—	51,26	—	—	—	—	—	—	642,13	176,68	—	51,26	—
130,624,97	90,049,12	74,472,66	—	—	—	—	—	108,007,29	90,418,93	130,624,97	90,049,12	74,472,66
2,639,084,75	2,321,840,52	2,632,208,78	8,353,93	9,380,54	10,243,31	8,147,90	8,327,40	2,330,366,61	2,567,406,29	2,662,412,32	2,353,177,99	2,653,716,47
201,200,13	216,296,35	190,232,66	6,854,85	4,084,72	23,276,27	4,400,69	1,048,09	192,803,47	212,506,47	225,826,42	222,590,85	193,775,94
28,478,40	28,478,40	36,478,40	—	—	—	—	—	2,398,06	20,677,43	28,478,40	28,478,40	36,478,40
2,418,25	2,611,20	2,018,18	—	—	—	—	—	1,788,27	3,170,89	2,418,25	2,611,20	2,018,18
21,627	23,274	26,136	—	—	—	—	—	22,437	23,652	21,627	23,274	26,136
89,79	2,099,09	10,274,63	—	—	—	—	—	444,27	631,30	89,79	2,099,09	10,274,63
282,98	234,04	216,95	—	—	—	—	—	332,14	339,48	282,93	234,04	216,95
3,94	160,33	50,03	—	—	—	—	—	10,91	27,28	3,94	160,33	50,03
254,100,44	273,153,41	265,406,84	6,854,85	4,084,72	23,276,27	4,400,69	1,048,09	220,264,12	261,004,85	278,726,73	279,447,91	268,950,12
642,21	525,42	543,97	—	—	—	—	—	759	674,60	642,21	525,42	543,97
3,50	11,50	3,66	—	—	—	—	—	12,72	6,63	3,50	11,50	3,66
865	870	835	—	—	—	—	—	850	890	865	870	835
27,985	30,576	30,592	80,75	88,25	126,75	204,25	165	30,251,69	28,785,50	28,969,50	31,827,75	31,893,75
35,63	32,50	212,50	37,50	—	—	—	—	208,05	120	35,63	32,50	212,50

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.							
								Afkortad.					Anordnad eller	
								1861.	1862.	1863.	1864.	1865.	1861.	1862.
Skogsplanteringskassans medel R:dr R:mt	79,75	46,50	226,50	84,58	14	489,86	668,42							
Dito för kronoparker m. m. » »	—	—	—	—	—	10,781,32	14,279,60							
Folkskoleafgift » »	1,140,22	894,38	1,005,70	1,231,20	1,347,19	33,340,47	34,015,10							
Bränvinsutskänknings- och minuteringsafgift » »	—	1,290	1,240	—	—	89,244,43	95,834,91							
Kongl. General-Landtmäterikontorets medel » »	—	—	—	—	—	15	40							
Allmänna Beväringfondens medel » »	—	—	—	—	—	2,400	4,000							
Beväringmanskapets Invalid- eller Pensionsfonds medel » »	15	17,50	12,50	20	35	57,50	37,50							
Salpeterfondens medel » »	—	—	—	—	—	675	575							
Landstingsmedel » »	—	—	7,59	6,49	8,01	—	—							
Summa	2,258,66	3,066,88	3,350,04	2,389,77	2,540,95	167,943,10	179,020,51							
Annorstädes debiterade medel.														
Serafimer-Lazarettets medel R:dr R:mt	—	—	—	—	—	31,55	30,60							
Läns-Lazarettets medel » »	—	—	—	—	—	631,46	592,16							
Stockholms Skolstats medel » »	—	—	—	—	—	1,476	1,533,82							
Hospitals-spanmåls d:o » »	1,263,37	—	—	—	—	26,528,17	27,675,86							
Stora Barnhusets bötesmedel » »	—	—	18,75	—	2,50	50	87,50							
Undsättningsmedel » »	—	—	—	—	—	1,380	1,380							
Förverkade båtsmanslöner » »	—	—	—	—	—	3,56	74,15							
Tingshusbyggnadsbidrag » »	—	—	—	—	—	—	668,64							
Byggnadsbidrag till Norrköpings Cellfångelse » »	—	—	—	—	—	—	2,968,69							
Båtsmansbeklädnadsmedel » »	—	—	—	—	—	—	—							
Summa	1,263,37	—	18,75	—	2,50	30,100,74	35,011,42							
Summa Summarum	35,085,53	47,551,40	17,803,07	27,473,15	18,218,93	2,701,902,29	2,984,493,29							

No 12.

UPPBÖRDEN.

9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
inom räkenskapsåret inflytet.			Resterande vid räkenskapsårets slut.					Summa uppbörd, deri inberäknade restantierna från föregående år.				
1863.	1864.	1865.	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.
902,62	1,069,70	12,032,45	49,83	45,17	37,25	16	—	619,44	760,09	1,166,37	1,170,28	12,046,45
20,904,76	27,978,87	12,721,92	91,61	—	—	—	—	10,781,32	14,279,60	20,904,76	27,978,87	12,721,92
34,089,36	36,503,79	36,408,27	—	110,19	154,89	244,09	208,30	34,572,30	35,019,67	35,249,95	37,979,08	37,963,76
104,597,54	96,260,62	100,282,37	—	—	150	—	—	89,244,43	97,124,91	105,987,54	96,260,62	100,282,37
47,50	7,50	—	—	—	—	—	—	15	40	47,50	7,50	—
3,000	2,200	1,700	—	—	—	—	—	2,400	4,000	3,000	2,200	1,700
45	22,50	27,50	10	37,50	45	55	157,50	82,50	92,50	102,50	97,50	220
875	575	675	—	—	—	—	—	675	575	875	575	675
4,391,88	1,375,11	2,718,10	—	—	3,60	7,98	6,53	—	—	4,403,07	1,389,58	2,732,64
198,385	198,003,51	198,752,14	269,69	281,11	517,49	527,32	537,93	170,471,45	182,368,50	202,252,53	200,925,60	201,830,42
27,65	41,71	37	—	—	—	—	—	31,55	30,60	27,65	41,71	37
584,04	469,90	474,06	—	—	—	—	—	631,46	592,16	584,04	469,90	474,06
1,536,34	1,533,97	1,486,34	—	—	—	—	—	1,476	1,533,82	1,536,34	1,533,97	1,486,34
29,132,84	31,807,79	32,307,42	74,44	74,24	88,45	—	—	27,865,98	27,750,10	29,221,29	31,807,79	32,307,42
130	62,50	—	—	—	2,50	2,50	—	50	87,50	151,25	65	2,50
—	—	—	—	—	—	—	—	1,380	1,380	—	—	—
74,39	28,11	146,66	—	—	—	—	—	3,56	74,15	74,39	28,11	146,66
260,03	260,03	260,03	—	—	—	—	—	—	668,64	260,03	260,03	260,03
1,001,51	576	267,88	—	—	—	—	—	—	2,968,69	1,001,51	576	267,88
2,965,24	2,50	4,925,49	—	—	—	—	—	—	—	2,965,24	2,50	4,925,49
35,712,04	34,782,51	39,904,88	74,44	74,24	90,95	2,50	—	31,438,55	35,065,66	35,821,74	34,785,01	39,907,38
3,127,282,23	2,827,784,95	3,136,272,64	15,552,91	13,820,61	34,128,02	13,078,41	9,912,82	2,752,540,73	3,045,865,30	3,179,213,32	2,868,336,51	3,164,404,39

Tab. No 13.

S P A R B A N K E R.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
År.	Under året					Vid årets slut				Klassifikation af delägarna efter deras vid hvarje års slut inestående behållning.										
	tillkomne nya delägare.	afgånge delägare.	insatt belopp.	i räkenskaper godgjord ränta & delägar-nes kapital.	uttaget belopp.	qvarstående delägare.	inestående behållning, tillhörande delägarna.	befintligt öfverskott (grund- o. reservfond, räntevinster m. m.).	Summa af kolumnerna N:is 8 och 9.	Behållning i Sparbank:	1861.		1862.		1863.		1864.		1865.	
	Antal.	Antal.	R:dr R:mt.	R:dr R:mt.	R:dr R:mt.	Antal.	R:dr R:mt.	R:dr R:mt.	R:dr R:mt.		Antal delägare.	Summa R:dr R:mt.	Antal delägare.	Summa R:dr R:mt.	Antal delägare.	Summa R:dr R:mt.	Antal delägare.	Summa R:dr R:mt.	Antal delägare.	Summa R:dr R:mt.
1860	—	—	—	—	—	13,371	1,415,214	104,923	1,520,137	under 1 R:dr... ..	—	—	—	—	—	—	2,296	10,416	2,462	10,395
1861	2,431	1,255	301,982	71,740	250,908	14,547	1,538,021	117,214	1,655,235	fr. 1 t. o. m. 10 R:dr	—	—	—	—	—	—	1,884	32,467	1,832	29,395
1862	2,051	1,329	314,097	78,784	267,838	15,269	1,663,064	130,708	1,793,772	» 10—25 »	—	—	—	—	—	—	1,550	56,323	1,637	57,356
1863	2,308	1,542	324,479	83,315	312,563	16,035	1,758,289	149,772	1,908,061	» 25—50 »	—	—	—	—	—	—	1,723	125,686	1,695	122,597
1864	1,812	1,543	322,409	86,791	341,157	16,209	1,817,858	167,258	1,985,116	» 50—100 »	—	—	—	—	—	—	1,604	218,817	1,695	231,607
1865	2,754	1,726	365,467	91,715	366,625	17,529	1,921,898	174,867	2,096,765	» 100—200 »	—	—	—	—	—	—	515	131,350	550	136,500
										» 200—300 »	—	—	—	—	—	—	291	100,492	307	106,067
										» 300—400 »	—	—	—	—	—	—	193	86,213	183	80,743
										» 400—500 »	—	—	—	—	—	—	340	230,482	365	246,678
										» 500—1,000 »	—	—	—	—	—	—	128	181,945	141	202,882
										utöfver 1,000 »	—	—	—	—	—	—	10,524	1,174,191	10,867	1,224,220
																	1)	2)		

1) Uppgifter i denna del saknas från Norrköpings, Qvillinge och Östra Eneby sparbanker, hvarjemte från Häradsammars sparbank saknas uppgift rörande klassifikationen af delägar-nes behållning.
2) Uppgifter saknas för Norrköpings, Qvillinge, Simonstorps, Östra Eneby, Borg och Löths, Häradsammars, Mjölby, samt Walkebo härads sparbanker.

Tab. N:o 14.

FATTIGVÅRDEN.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	
År.	Fattigvårdssamhället			Antal fattighus.	Antal fattighjon, som erhållit full försörjning.								Antal af fattigvården understödde, som ej fått full försörjning.			Fattigvårdens									
	med gemensam fattigvård.	med fattigvården rotevis delad.	antal rotar.		Äldre personer, vårdade				Barn, vårdade i och utom fattighus.				Summa.		Summa af båda könen.	m.	q.	Summa.	inkomster. R.dr R.mt.					Summa utgifter i och för fattigförsörjning. R.dr R.mt.	
					i fattighus.		på annat sätt.						Tillskott						Ersättning						
					m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.					Summa.	Afkastning af egendom, kollektur m. m.	Personel afgift.	efter fyrk eller bevilning.	efter annan grund.		af statsmedel.
I städerna.																									
1861.....	5	—	—	7	128	132	15	243	168	158	311	533	844	167	546	713	24,447,80	2,476,72	36,487,20	11,902,09	—	413,56	75,726,87	76,877,15	
1862.....	5	—	—	7	156	178	21	284	176	161	353	623	976	218	558	776	23,839,07	2,520,05	34,006,08	9,235,22	—	247	69,847,42	80,805,81	
1863.....	5	—	—	7	154	175	22	288	184	164	360	627	987	222	581	803	24,891,50	2,807,82	44,098,57	9,733	—	563,87	82,094,26	90,403,08	
1864.....	5	—	—	7	176	168	42	291	163	169	381	628	1,009	274	736	1,010	17,762,40	2,864,28	61,597,77	11,055	98,81	546,81	98,924,57	97,553,46	
1865.....	5	—	—	7	181	167	56	351	194	183	431	701	1,132	306	696	1,002	17,265,85	5,300,25	63,675,25	13,740	—	608,81	100,590,16	101,346,65	
På landet.																									
1861.....	158	53	234	201	356	935	257	423	456	460	1,069	1,818	2,887	1,401	2,552	3,953	37,523,61	20,610,56	24,398,23	46,443,07	871,65	498,16	130,345,28	131,018,61	
1862.....	158	53	233	202	356	933	256	398	461	466	1,073	1,797	2,870	1,360	2,649	4,009	39,712,41	20,639,15	26,788,12	44,032,46	872,25	418,16	132,462,55	134,589,39	
1863.....	159	53	231	208	373	965	256	397	480	486	1,109	1,848	2,957	1,458	2,733	4,191	39,332,22	21,311,23	60,613,73	19,219,36	1,014,34	467,03	141,957,91	142,807,66	
1864.....	159	53	231	209	381	967	252	419	494	473	1,127	1,859	2,986	1,433	2,755	4,188	36,871,04	23,013,41	74,228,79	11,968,40	962,35	378,16	147,422,15	146,281,31	
1865.....	159	55	233	212	391	972	258	426	501	496	1,150	1,894	3,044	1,485	2,781	4,266	37,113,18	23,854,22	74,115,30	11,203,66	866,86	444,16	147,597,38	144,905,88	
I hela länet.																									
1861.....	163	53	234	208	484	1,067	272	666	624	618	1,380	2,351	3,731	1,568	3,098	4,666	61,970,91	23,087,28	60,885,43	58,345,16	871,65	911,72	206,072,15	207,895,76	
1862.....	163	53	233	209	512	1,111	277	682	637	627	1,426	2,420	3,846	1,578	3,207	4,785	63,551,48	23,159,20	60,794,20	53,267,68	872,25	665,16	202,309,97	215,394,70	
1863.....	164	53	231	215	527	1,140	278	685	664	650	1,469	2,475	3,944	1,680	3,314	4,994	64,223,72	24,119,05	104,712,30	28,952,36	1,014,34	1,030,40	224,052,17	233,210,74	
1864.....	164	53	231	216	557	1,135	294	710	657	642	1,508	2,487	3,995	1,707	3,491	5,198	54,633,44	25,877,69	135,826,56	23,023,40	1,061,16	924,47	241,346,72	243,834,77	
1865.....	164	55	233	219	572	1,139	314	777	695	679	1,581	2,595	4,176	1,791	3,477	5,268	54,379,03	29,154,47	137,790,55	24,943,66	866,86	1,052,97	248,187,54	246,252,48	

Stockholm, 1867. P. A. Norstedt & Söner, Kongl. Boktryckare.

Östergötlands län.

Tab. N:o 14.

Anmärkning. Uppgifter från S:t Johannes, Ekeby, Gerstad, Herrberga, Mjölby och Sörby socknar under hela perioden, för Wikingstad under 1861 och 1862 samt för Konungsund under 1861 och 1864 saknas.

